

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы

Министерство образования и науки Республики Казахстан
Национальная академия образования им. И. Алтынсарина

**МУҒАЛІМДЕРГЕ АРНАЛҒАН 5-ШІ СЫНЫП БІЛІМ
АЛУШЫЛАРЫНЫҢ ЖЕТІСТІКТЕРІНЕ ЖИЫНТЫҚ БАҒАЛАУДЫ
ЖҮРГІЗУ ТУРАЛЫ ӘДІСТЕМЕЛІК ҰСЫНЫМДАР**

**МЕТОДИЧЕСКИЕ РЕКОМЕНДАЦИИ ДЛЯ УЧИТЕЛЕЙ
ПО ПРОВЕДЕНИЮ СУММАТИВНОГО ОЦЕНИВАНИЯ ДОСТИЖЕНИЙ
ОБУЧАЮЩИХСЯ 5-Х КЛАССОВ**

Әдістемелік құрал

**Астана
2017**

Білім алушылардың жетістіктеріне жиынтық бағалау жүргізу туралы 5-ші сынып мұғалімдеріне көмек ретінде әдістемелік ұсынымдар. – Астана: Ы. Алтынсарин атындағы ҰБА, 2017. – 85 б.

Методические рекомендации в помощь учителям 5-х классов по проведению суммативного оценивания достижения обучающихся – Астана: НАО имени И. Алтынсарина, 2017. – 85 с.

Әзірленген әдістемелік ұсынымдар 5-ші сынып оқу пәндерінен білім алушылардың жетістіктеріне жиынтық бағалау өткізу үшін мұғалімге қажетті материалдарды қамтиды. Берілген ұсынымдарда нормативтік құқықтық актілер, жиынтық бағалаудың механизмі мен процедуралары берілген.

Әдістемелік құралда 5-ші сыныптарда білім алушылардың оқу жетістіктерін жиынтық бағалауды ұйымдастыру үшін нақты ұсыныстар, кейбір пәндерден жиынтық бағалаудың тапсырмалары берілген.

Әдістемелік құрал негізгі орта мектеп мұғалімдеріне және әдіскерлеріне арналған.

Разработанные методические рекомендации представляют собой материалы, необходимые учителю для проведения суммативного оценивания достижения обучающихся по учебным предметам 5-го класса. В данных рекомендациях представлены нормативные правовые акты, механизмы и процедуры суммативного оценивания.

В пособии даны конкретные рекомендации по организации суммативного оценивания учебных достижений обучающихся в 5-х классах и разработки заданий суммативного оценивания по ряду учебных предметов.

Методическое пособие адресовано учителям основной средней школы и методистам.

Ы. Алтынсарин атындағы
Ұлттық білім академиясы, 2017

©Национальная академия образования
им. И. Алтынсарина, 2017

1. Критериалды бағалаудың теориялық негіздері

Алғаш рет «критериалды бағалау» терминін Роберт Юджин Глейзер (1963 ж.) пайдаланған. Бұл термин білім алушылардың оқу жетістіктері қол жеткізілген және потенциалды деңгейлерінің арасындағы сәйкестікті және әдеттегі мінез-құлық үлгілерін анықтауға мүмкіндік беретін процесті сипаттайды. Білім алушының әрекеті алдын ала анықталған критерийлер жиынтығы бойынша бағаланады.

Глейзердің айтуынша, критериалды бағалау басқа білім алушылардың жетістіктерімен салыстыруды немесе тәуелділікті болдырмайды, сондай-ақ әрбір білім алушының біліктілік деңгейі туралы ақпарат береді.

Осылайша, критериалды бағалау - алдын ала белгілі критерияларға, оқу мақсаттарына сәйкес күтулі нәтижелерге жету үшін білім алушыны жеке оқыту процесіне түзетулер енгізу мүмкіншілігін беретін оқу жетістіктерін бағалау.

Білім алушылардың оқу жетістіктерін критериалды бағалау жүйесі:

- оқыту мен бағалаудың біртұтастығына негізделеді;
- білім алушылардың ілгерілеушілігі мен үлгерімін қамтамасыз етуде біртұтас тәсілді қалыптастыруға бағытталады;

- оқу бағдарламаларына сәйкес дағдыларды дамыту және білім алуға дәлелдемелер жинақтау мен оқыту мақсаттарын жүзеге асыруды қамтамасыз етеді;

- әрбір сынып үшін пән бойынша оқу бағдарламасының мазмұны негізінде бағалау түрлері мен әдіс-тәсілдерінің алуан түрлерін қамтиды.

Критериалды бағалау жүйесі оқыту, оқу мен бағалаудың өзара байланысына негізделгенін есте сақтау маңызды. Критериалды бағалаудың нәтижелері білім беру процесін тиімді жоспарлау мен ұйымдастыру үшін пайдаланылады.

Критериалды бағалау білім алушылардың дағдыларының даму дәрежесін бағалауға мүмкіндік береді.

Критериалды бағалау технологиясын пайдалану қандай да бір практикалық дағдының қалыптастырылғанын, оқу материалының қаншалықты табысты меңгерілгенін анықтауға мүмкіндік беретін анық айқындалған, алдын ала белгілі критерийлермен білім алушылардың жетістіктерін салыстыру. Осыған сәйкес, әрбір білім алушының жалпы дайындық деңгейінің өзгерістері сияқты, оның алдыңғы жетістіктерімен салыстырғандағы табыстарының динамикасын да тіркеуге мүмкіндік бар.

Мұғалімге критериалды бағалауды оқу процесін неғұрлым тиімді ұйымдастыру, білім алушыларға уақытылы қолдау көрсету және олардың оқудағы жетістіктерін қамтамасыз ету, мүдделі тараптарға оқытудың нәтижелері туралы ақпарат ұсыну үшін қолдану ұсынылады. Бағалаудың мұндай жүйесі біріншіден, балаларды табысты оқуға ынталандыруға, біліміндегі олқылықтарды анықтауға және олардың өсуін көрнекті түрде көрсетуге бағытталған.

2. Нормативтік- құқықтық база

Жаңартылған білім мазмұнын іске асыратын және критериалды бағалау жүйесін енгізетін сыныптарда білім беру процесі келесі нормативтік-құқықтық құжаттардың негізінде жүзеге асырылады:

✓ Қазақстан Республикасының «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III (22.12.2016 ж. енгізілген өзгерістермен және толықтырулармен) Заңы;

✓ "Білім берудің тиісті деңгейлерінің мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы № 1080 қаулысына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 15 тамыздағы № 484 қаулысы.

✓ Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылы 15 тамызда шыққан № 484 қаулысында «Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылы 23 тамызда шыққан № 1080 «Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының тиісті білім беру деңгейлерін қаулысында»

✓ «Қазақстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарларын бекітуі туралы» Қазақстан Республикасындағы Білім және ғылым министрінің 2012 жылғы 8 қарашадағы № 500 бұйрығына толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 7 шілдедегі № 432 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы 2017 жылғы 18 тамыздағы № 422 бұйрығы;

✓ «Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау өткізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2017 жылғы 6 маусымдағы № 265 бұйрығы;

✓ «Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрі міндетін атқарушының 2007 жылғы 23 қазандағы «Білім беру ұйымдары білім беру қызметінде пайдаланатын қатаң есептіліктегі құжаттардың нысанын бекіту туралы» № 502 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 29 тамыздағы № 531 бұйрығы;

✓ «2017-2018 оқу жылында Қазақстан Республикасының жалпы орта білім беретін ұйымдарында оқу процесін ұйымдастырудың ерекшеліктері туралы» әдістемелік нұсқау хат;

Барлық әзірленген нормативтік құжаттар жаңа білім беру стандартын жүзеге асырудың негізі болып табылады. Сонымен қатар, бастауыш сынып мұғалімі жаңартылған оқу бағдарламаларын іске асыру аясында ұсынылған оқу процесін, қалыптастырушы және жиынтық бағалауды өткізуді ұйымдастыру бойынша әдістемелік құралдар мен ұсынымдамаларға назар аударғаны жөн. Олардың электрондық нұсқалары Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының (www.nao.kz), «Назарбаев Зияткерлік мектептері» Дербес білім беру ұйымының (smk.edu.kz) сайттарында орналастырылған.

Бағалаудың критериалды жүйесін құрастырудың негізіне білім алушылардың жетістіктерін сипаттаудың деңгейлі жүйе тәсілдемесі салынған, ол оқыту нәтижелерін ойлау іс-әрекетінің деңгейіне байланысты топтастыруға мүмкіндік береді.

Таксономия (грек тілінен *taxis* –орналастыру, тәртіп, реті және *nomos* – заң) – ақиқаттың күрделі ұйымдастырылған аймақтарын, әдетте сатылы құрылымды болып келетін (органикалық әлем, география, геология, тіл білімі, этнография объектілері) саралау және жүйелеу теориясы,

«Таксономия» ұғымын өсімдіктер классификациясын құрастырған швейцария ботанигі О.Декандоль ұсынған.

Білім беру технологиялар шеңберінде 1956 жылы алғашқы педагогикалық мақсаттар таксономиясы – Блум таксономиясы жасалды.

Блум таксономиясы – американдық психолог Бенджиамин Блум ұсынған (1913-1999), таным аясындағы педагогикалық мақсаттар таксономиясы.

Блум таксономиясы - әрбір білім алушының даму траекториясын педагогикалық қадағалау және оқығандық деңгейін қалыптастыру құралы.

Б.Блумның оқу мақсаттарының таксономиясының 6 деңгейі бар:

1. білу
2. түсіну
3. қолдану
4. талдау
5. жинақтау
6. бағалау

Блумға сәйкес, білім алушылардың белгілі деңгейге жеткенін айғақтайтын нақты әрекеттерін келесі түрде сипаттауға болады:

1.*Білу* – зерделенген оқу материалын нақты фактілерден бастап тұтас теорияға дейін есте сақтауды және жаңғыртуы білдіреді. Осылай, білім алушылар терминдерді, нақты фактілерді, әдістерді және процедураларды, негізгі түсініктерді және принциптерді жаңғыртады.

2.*Түсіну* – көрсеткіші болып материалдың бір түрінен - екінші түріне өзгертілуі, материалдарға түсінік беру, құбылыстардың, оқиғалардың алдағы бағытын болжауы болып есептеледі.

3.*Қолдану* – оқылған материалды нақты жағдайларда және жаңа жәйттерде қолдану; заңдарды, теорияларды нақты тәжірибелік жағдайларда қолдану іскерліктерді білдіреді.

4.*Талдау* – материалды құрастырылған бөлшектерге бөлгенде, оның жалпы құрылымын, тұтастан бөлшектен алууды, олардың өз-ара байланысын табу, тұтасты құрастыру принциптерін анықтау және деректердің маңызын білгенді көрсетеді.

5. *Жинақтау* – жаңалығы бар тұтас дүние алу үшін, элементтерді қиыстыру біліктілігін көрсетеді.

6. *Бағалау* – сол және өзге де материалдың маңыздылығын бағалау біліктілігін көрсетеді.

Мысалы, жазба мәтінді құрастыру логикасын, қорытындының берілген деректерге сәйкестігін, сол және өзге де әрекеттің маңыздылығын бағалайды.

Блумның бөліп көрсеткен ойлау дағдыларының деңгейіне сәйкес 1-кестеде, қалыптастырушы бағалауда, сондай-ақ жинақтық бағалауда бағаланатын дағдылардың даму деңгейі немесе қалыптасуы деңгейі көрсетілген.

Ол кестеде ойлау дағдыларының барлық деңгейлерін дамыту бойынша күтілетін нәтижелерді анықтау үшін қолданылатын етістіктер берілген.

1-кесте – Блум бойынша ойлау дағдылары деңгейінің таксономиясы

№р/с	Ойлау дағдыларының деңгейі	Ойлау дағдылары деңгейіне сәйкес келетін етістіктердің тізбесі	Деңгейлерге сәйкес жаттығуларды құрастыруға қажетті етістіктер
1	Білу	Атап өту, есте сақтау, атау, көрсету, аяқтау, қайталау, елестету, әңгімелеу, еске түсіру және т.б.	Хабарлама жасаңдар Атап өтіңдер Сипаттаңдар Жаңадан өндіріңдер Анықтаңдар, бұл не, әлдеқайда, және т.б. Тұжырымдаңдар Біліңдер Есте сақтаңдар Әңгімелеп беріңдер Фактілерді баяндаңдар Қайталаңдар Анықтаңдар және т.б.
2	Түсіну	Талқылау, анықтау, әңгімелеу, сұрау, түсіндіру, тұжырымдау, түрлендіру, көрсету және т.б.	Өзгертіңдер Айналдырыңдар Жаңадан тұжырымдаңдар Өзгертіп айтыңдар Сипаттаңдар Түсіндіріңдер Жалпы шолу жасаңдар Рецензия жасаңдар Әңгімелеп беріңдер Жинақтап қорытыңдар Жалпы санын шығарыңдар Біріктіріп байланыстырыңдар Жаңаша түсіндіріп беріңдер Өз сөздеріңмен түсінік беріңдер Тұжырымдама, қорытынды шығарыңдар Негізгі идеяны тұжырымдаңдар және т.б.
3	Қолдану	Қолдану, есептеу, өзгерту, таңдау, жіктеу, аяқтау, көрсету, табу, сахналау, қатыстыру, зерттеу, эксперимент өткізу, суреттермен суреттеу, түсіндіру, сүйену, жаттықтыру, ара қатынасын белгілеу, жоспарлау, көрсету, нобай жасау, шығару,	Қолданыңдар Тәжірибе жүзінде қолданыңдар Пайдаға асырыңдар Қолданыңдар Ұйғарыңдар Дәлелдендер Демонстрация көрсетіңдер Суреттеп сипаттаңдар

		пайдалану және т.б.	Көрсетіндер Есеп беріндер және т.б.
4	Талдау	Талдау, топтастыру, есептеу, санаттау, жіктеу, салыстыру, байланыстыру, қарама-қарсы қою, талқылау, саралау, ажырату, бөлу, зерттеу, эксперимент жасау, түсіндіру, қорытынды шығару, реттеу, күдіктену, ара қатынасын белгілеу, таңдау, бөлу, тексеру және т.б.	Талдап беріндер Бөлшектерге бөліндер Сын көзбен қараңдар Іздеп табыңдар Тауып алыңдар Анықтаңдар Ажыратыңдар Тексеріңдер Салыстырыңдар Шолып қараңдар Қадағалап қараңдар Зерттеу жүргізіңдер Қарап шығыңдар Зерделеңдер Бөліп алыңдар Бөліктерге бөліндер Категорияларға бөліп беріндер Классификацияландар және т.б.
5	Жинақтау	Топтастыру, жинау, араластыру, құрастыру, жасау, әзірлеу, тұжырымдау, жинақтау, біріктіру, ойластыру, түрлендіру, ұйымдастыру, жоспарлау, дайындау, ұсыну, қайта топтастыру, көшіру, белгілеу, алмастыру, қайта анықтау және т.б.	Жаратыңдар Ойлап табыңдар Ойлап шығарыңдар Құрастырыңдар Алдын ала айтыңдар Ұйымдастырыңдар Жоспарлаңдар Нысанаға келтіріңдер Түрлендіріңдер Өзгертіндер Елестетіндер Болжамдаңдар Не болады, егерде ... Жақсартыңдар Теория құрыңдар Ұсыныс жасаңдар
6	Бағалау	Дәлелдеу, таңдау, салыстыру, қорытынды жасау, сендіру, дәлел келтіру, шығару, негіздеу, түсіндіру, өлшеу, болжау, ұсыну, белгілеу, жинақтау, қолдау, тексеру, бағалау, кеңес беру, эксперименттеу, рецензиялау, зерттеу, шығару	Пікірге келіндер Қорытындыға келіндер Іріктеп алыңдар Таңдап алыңдар Шешім қабылдаңдар Бағалаңдар Сыни талдаңдар Негіздеңдер Түсіндіріңдер Талқылаңдар Тексеріңдер Тексеріп отырыңдар Дәйектендер Ұсыныс жасаңдар

			Анықтаңдар
--	--	--	------------

3. Жиынтық бағалауды жүргізу

1. Білім алушылардың оқу жетістіктерін объективті және нанымды бағалау жүйесі білім берудің ажырамас бөлігі болып табылады.

Бағалау жүйесі, білім беру сапасын анықтайтын оқыту жетістіктерінің өлшемі және проблемаларының диагностика болып табылады.

2017-2018 оқу жылынан бастап еліміздегі 5-ші сыныптар білім берудің жаңартылған мазмұнына және бағалаудың жаңа жүйесіне ауысады.

Бағалаудың жаңа жүйесі, білім алушылардың оқу жетістіктерін алдын-ала белгілі критерийлерге сәйкес бағалауға және білім алушылардың нақты қол жеткізген нәтижелерінің оқытудың жоспарланған мақсаттарына сәйкес деңгейін анықтауға мүмкіндік береді.

Бұл жерде, білім алушының жеке басы емес, тек қана жұмысы бағаланады; білім алушының жетістіктері басқа оқушылардың жетістіктерімен емес, білім алушыларға алдын-ала белгілі эталонмен (өте жақсы орындалған жұмыс үлгісімен) салыстырылады.

Оқу жетістіктерін критериалды бағалау жүйесін енгізу білім алушылардың оқу жетістіктерін объективті бағалау және әрбір оқушының жеке оқу траекториясын анықтау үшін керек.

Критериалды бағалау, білім алушылардың оқу жетістіктерін, процеске қатысушылардың бәріне алдын-ала белгілі білім мазмұнына және мақсаттарына сәйкес нақты анықталған, ұжымдық өндірілген критерийлермен салыстыруға негізделген.

Білім алушылардың оқу жетістіктерін критериалды бағалау жүйесі оқу пәнінің мақсаттары мен міндеттеріне, пән бойынша оқу бағдарламасын оқытудағы күтілімді нәтижелерге сәйкес құрастырылады.

Оқытудың үлгерімі және оқу жылы барысында білім алушылардың оқудағы алға басуы туралы мәліметтер жинау үшін екі түрлі бағалау іске асырылады: қалыптастырушы бағалау (ҚБ) және жиынтық бағалау (ЖБ).

Қалыптастырушы бағалау және жиынтық бағалау мектепшілік бағалауды құрады.

Сонымен бірге, білім алушының жеке басы емес, тек қана жұмысы бағаланады; білім алушының жетістіктері басқа оқушылардың жетістіктерімен емес, білім алушыларға алдын-ала белгілі эталонмен (өте жақсы орындалған жұмыс үлгісімен) салыстырылады.

Критериалды бағалау жүйесі 5-ші сыныптарда тарауда, тоқсанда және оқу жылында қалыптастырушы және жиынтық бағалауды қамтиды.

Жиынтық бағалау білім алушылардың білім игерудің деңгейі мен қалыптасқан дағдыларды анықтау үшін тарау, тоқсан аяқталғанда және тарау, оқу тоқсаны соңында қолданылады.

Жиынтық бағалау бірнеше қызмет атқарады:

- білім алушылардың мемлекет бекіткен стандарттағы біршама жетістіктерін және жеке оқушының, мектеп сыныптарының үлгерімін, олардың дайындық деңгейін және мұғалімнің жұмысының сапасын белгілейді;
- білім беру процесіне қатысушылардың барлығының арасындағы мазмұнды байланысты көруге, нақты сыныпта, нақты білім алушы үшін білім беру процесінде бәрі дұрыс-бұрыс екенін көруге мүмкіндік береді (ақпаратты-диагностикалық).

2.Бағалаудың жаңа жүйесін енгізу нәтижесінде оқушының үрейлігі төмендейді, мұғалім білім алушының кеңесшісі, көмекшісі болады.

Білім беру мазмұнын жаңарту аясында енгізіліп отырған жетістіктерді бағалаудың жаңа жүйесі, білім алушылардың оқу жетістіктерін объективті бағалауға, әрбір білім алушының жеке ерекшеліктерін ескере отырып, оның жеке басының даму траекториясын анықтауға мүмкіндік береді, сонымен бірге білім алушының іскерліктер мен дағдыларды дамытуына ынтасын, оқыту мен оқудың сапасын көтереді.

Бағалаудың жаңа жүйесінің артықшылығы болып, білім алушының жұмысы оған алдын-ала белгілі бағалау критерийлері бойынша тексерілуі және олардың нақты оқығаны үшін қойылуы болып табылады, себебі бағалау критерийлері нақты оқу мақсаттарын көрсетеді.

Мысалы, 5-ші сыныпта «Жаратылыстану» пәні бойынша бірінші тоқсанда оқытудың 2 мақсаты бөліп көрсетілген:

Біріншісі бойынша, мұғалім отбасындағы адамдардың өзара қарым-қатынас сипатын түсінуін бағалайды, соның ішінде этикалық сезімдердің дамуы, ізгі ниеттілік және эмоциялық-адамгершілік елгезектік, басқалардың сезімдеріне түсінушілік және уайымдау тұрғысынан.

Екінші мысалда, мұғалім бағалау кезінде топтық жұмысты, білім алушылардың қадағалауларын, суреттерін, скетчтерін, жұмыс дәптерлерін қолдана алады.

Критериалды бағалау жүйесі мұғалімге өздігінен сапалы нәтижелер алуға жағдай жасайтын критерийлерді құрастыруға және әрбір оқушының жеке ерекшеліктері мен қабілеттерін ескере отырып, жеке басының траекториясын тұрғызуға, және де бағалаудың әртүрлі құралдары мен тәсілдемесін қолдануға мүмкіндік береді.

Білім алушылар бағалаудың жаңа жүйе аясында ойлау іс-әрекетінің әртүрлі типін және қабілеттерін, түсінігін көрсетуде, оқудағы өзінің нәтижелерін жобалауда, өзін және құрбыластарын рефлексиялауға қатысуда, және де алған білімін нақты міндеттерді шешу үшін қолдана алады.

Ата-аналар туралы айтатын болсақ, бағалаудың жаңа жүйесінің артықшылықтарын, тағы да бөліп көрсете аламыз, ата-аналар өз баласының оқығандық деңгейінің объективті дәлелін көреді, бала оқуындағы прогресті қадағалай алады және оқу барысында баласына қолғабыс көрсете алады.

Ең маңыздысы, бағалаудың жаңа жүйесімен балаға сыныпта және мектепте жайлы болатынына сенімді боламыз.

Білім алушылардың оқу бағдарламаларының мақсаттарына жетуі білім алушылардың дағдыларын қалыптастырады. Дағдыларды нақты бағалау критериялды бағалаудың негізгі аспектісі.

Төменгі кестеде оқу бағдарламасына енгізілген дағдылар берілген, және олардың дамығаны мен қалыптасқан дәрежесін қалыптастырушы және ішкі жиынтық бағалау қажет.

2 Кесте Білім алушылардың ойлау іс-әрекеттері дағдыларының қалыптасуын бағалау

Білу	Нақты фактілерді , ақпаратты және оның сипаттамасын біледі және айтып береді.
Түсіну	Түсінігін дұрыс көрсету арқылы жаңғыртады, ақпаратқа болжам немесе деректі түсінік береді.
Қолдану	Бұрында алған білімі мен ақпаратты жаңа немесе бейтаныс мәнмәтінде немесе жағдайларда қолданады.
Сыни ойлау	Ақпараттың немесе идеялардың маңыздылығы мен анықтығы туралы пайымдау немесе әртүрлі көзқарас жолымен қарастыруы қалыптасқан.
Талдау	Ақпараттық материалдарды құрастырушы бөліктерге бөлу қабілеті, себебін немесе дәлелін анықтау арқылы ақпаратты әртүрлі қорытындылар алу үшін зерделеу, ой қорытындысын және/немесе жалпы ережелерді дәйектеу үшін дәлелдемелердің шешуін таба біледі.
Жинақтау	Бұрында алған білімдердің әртүрлі бөліктерін жаңа мәнмәтінде қайта жаңғырту қабілеттерін көрсетеді.
Бағалау	Идеялар мен фактілердің маңыздылығы туралы белгілі бір критерийларға қарап пайымдауы қалыптасқан.
Коммуникациялар	Өз қызығушылығы мен көзқарасын негіздеу арқылы, адамдармен өзара әрекеттестік пен өзара келісу, басқа адамдардың көзқарасы мен қызығушылығын қабылдай алу қабілеттері.
Тыңдалым арқылы коммуникациялар	Оқу бағдарламасы аясында әртүрлі тақырыпқа айтылған ауызша пікірлердің мазмұнын түсінуі және ондағы кілтті

	ақпаратты бөліп көрсетуі; сөйлеушінің пікірін танып білуі; сөз мағынасының мәнмәтінін анықтауы; оқушының деңгейіне сәйкес, әртүрлі стратегия қолдану арқылы әртүрлі тұрпаттағы мәтін мазмұнын түсінуі, қабылдауы;
--	---

Тілдік пәндер бойынша сөйлеу әрекетінің 4 түрі бағалануы тиіс екенін есте сақтау қажет: тыңдалым, айтылым, жазылым және оқылым. 3 –ші кестеде оқыту процесінде білім алушылардың жетуі тиіс тілдік дағдылар сипатталған.

3 – кесте Сөйлеу әрекетінің түрлері

Дағдылар	Сипаттама
Тыңдалым арқылы коммуникация (тыңдалым)	Оқу бағдарламасы аясындағы түрлі тақырыптарға қатысты айтылған ауызша пікірлердің негізгі мазмұнын түсіну және олардан негізгі ақпаратты бөліп алу; сөйлеушінің пікірін түсіну; мәнмәтін бойынша сөздердің мағынасын анықтау; түрлі стратегияларды қолдану арқылы білім алушылардың деңгейіне сәйкес келетін әртүрлі мәтіндердің мазмұнын қабылдау және түсіну: тыңдалған мәтіннің негізгі мазмұнын түсіну, таныс сөздерге, фразаларға және сөйлемдерге сүйенумен қажетті/нақты ақпаратты, мәтіннің бөліктерін таңдау және түсіну.
Жазылым	Оқу бағдарламасы аясындағы түрлі тақырыптарға байланысты жазбаша жұмыстарды жоспарлау, жазу, редакциялау және түзету; нақты және ойдан шығарылған оқиғалар туралы жаза білу, оқылғаны туралы сыни пікірлер беру білігі; орфографиялық және грамматикалық қателер жібермей барынша сауатты жазу; белгілі стильді ұстану; түрлі байланыстырушы сөздерді қолдану арқылы параграфтағы сөйлемдерді байланыстыру.
Оқылым арқылы коммуникация	Оқу бағдарламасы аясындағы түрлі тақырыптардағы әдеби және ғылыми мәтіндердің негізгі мазмұнын түсіну және олардан негізгі ақпаратты белгілеу, ақпаратты іздеудің түрлі стратегияларын қолдану; мәнмәтін бойынша сөздердің мағынасын анықтау; автордың қарым-қатынасын және пікірін түсіну; сөздердің мәнін тексеру және оқығанды терең түсіну үшін қағаз және электронды тасымалдағыштардағы түрлі дереккөздерді қолдану.
Айтылым	Оқу бағдарламасы аясындағы түрлі тақырыптардағы сұхбаттасу барысында ресми және ауызша сөйлесу

	стильдерін қолдану; қажетті ақпаратты алу үшін неғұрлым күрделі сұрақтар қоя білу білігі; өз пікірін айту; күтпеген түсінікке жауап беру; тапсырманы орындау барысында құрдастарымен қарым-қатынас жасау; арнайы лексиканы сауатты пайдалану; хикаялар мен оқиғаларды мазмұндау.
--	--

Білім алушылардың жетістіктерін бағалауда маңыздысы, жиынтық бағалауды жүргізгенде мұғалімдер мен білім алушылардың бағалау критерийлерін біркелкі түсінуі.

Осы жағдайда білім алушыларды бағалау критерийлерімен жиынтық бағалауды өткізер алдында таныстыру керек және туындаған сұрақтарды талқылау керек.

Жиынтық бағалау мұғалімдерге, білім алушылар мен ата-аналарға ұсыну үшін оқу бағдарламасындағы бөлім/ортақ тақырыптар бойынша балл, баға қою арқылы белгілі бір оқу кезеңі (тоқсан, оқу жылы, орта білім беру деңгейі) аяқталғанда өткізіледі. Тиянақтау процесінде білім алушының оқу бағдарламасына сәйкес біліктілігі мен дағдыларын көрсететін дәлелдерді жинақтау жүзеге асырылады.

Әдістемелік әзірлемеді білім алушылардың тарауды/тоқсанды және оқу жылын аяқтағанда игерілген білімі мен қалыптасқан дағдыларының интегралды деңгейін анықтау үшін жиынтық бағалауды қолдану бойынша ұсыныстар берілген.

Білім алушылардың дайындық деңгейі әрбір білім беру аясының ерекшелігін ескере отырып нұсқаланған, оқытудың күтілімді нәтижелері арқылы анықталады. Мұғалімге оқу жылы және тоқсан бойынша жиынтық жұмыстардың саны берілген (4- кесте) және де 5-ші сыныптарға арналған оқу пәндері бойынша жиынтық бағалаудың ең жоғары балл саны берілген (5-кесте) кестелері ұсынылады.

4 кесте 5-ші сыныптардағы (орыс тілінде оқитын) пәндер бойынша әрбір тоқсандғы жинақтық бағалау жұмыстарының саны

Пәндер/тоқсандар	1 тоқсан	2 тоқсан	3 тоқсан	4 тоқсан	барл ығы
Русский язык	2	2	2	2	8
Русская литература	1	1	1	1	4
Казахский язык и литература	3	3	4	3	13
Английский язык	2	2	2	2	8
Математика	3	1	3	4	11
Информатика	2	1	2	1	6

Естествознание	2	1	2	2	7
История Казахстана	1	2	2	3	8
Всемирная история	3	2	3	2	10

5-ші сыныптардағы (қазақ тілінде оқитын) пәндер бойынша әрбір тоқсанды жинақтық бағалау жұмыстарының саны

Пәндер/тоқсандар	1тоқсан	2 тоқсан	3тоқсан	4тоқсан	барлығы
Қазақ тілі	3	2	3	2	10
Қазақ әдебиеті	3	3	3	3	12
Орыс тілі мен әдебиеті	2	2	2	1	7
Ағылшын тілі	2	2	2	2	8
Математика	3	1	3	4	11
Информатика	2	1	2	1	6
Дүние тану	2	1	2	2	7
Қазақстан тарихы	1	2	2	3	8
Дүние жүзі тарихы	3	2	3	2	10

5 – кесте 5-ші сыныптарда (орыс тілінде оқитын) тараулар бойынша жинақтаушы бағалаудың балдар саны

Пәндер	1 тоқсан				2 тоқсан				3 тоқсан				4 тоқсан			
	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С	С
	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О	О
	Р1	Р2	Р3	Р4	Р1	Р2	Р3	Р4	Р1	Р2	Р3	Р4	Р1	Р2	Р3	Р4
Русский язык	10	5	9	10	10	12	2	10	10	5	9	10	10	14	10	
Русская литература	5	7	10		5	7	10		5	7	10		5	7	10	

тура																
Каз.яз ык и литера тура	5	10	10	10	5	10	10	10	5	10	10	10	5	10	10	10
Англи йский язык	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Матем атика	8	9	3		20				5	9	6		5	5	9	1
Инфор матика	10	10			20				10	10			20			
Естест вознан ие	7	13			20				10	10			16	4		
Истори я Казахс тана	20				15	5			6	14			6	3	11	
Всеми рная истори я	8	4	8		6	14			6	8	6		15	5		

5-ші сыныптарда (қазақ тілінде оқитын) тараулар бойынша жинақтаушы бағалаудың балдар саны

Пәндер	1 тоқсан				2 тоқсан				3 тоқсан				4 тоқсан				
	ТЖ Б1	Т Ж Б2	Т Ж Б3	Т Ж Б4	Т Ж Б1	Т Ж Б2	Т Ж Б3	Т Ж Б4	Т Ж Б1	Т Ж Б2	Т Ж Б3	Т Ж Б4	Т Ж Б1	ТЖ Б2	Т Ж Б3	Т Ж Б4	
Қазақ тілі	10	10	10		10	10	10		10	10	10		10	10	10		
Қазақ әдебиеті	5	10	5		5	10	5		5	10	5		5	10	5		
Орыс тілі	5	10	10	10	5	10	10	10	5	10	10	10	1	5	10	10	10

және әдебиеті																
Ағылшын тілі	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Математика	8	9	3		20				5	9	6		5	5	9	1
Информатика	10	10			20				10	10			20			
Дүниетану	7	13			20				10	10			16	4		
Қазақстан тарихы	20				12	8			12	8			6	2	12	
Дүниежүзі тарихы	8	4	8		9	11			8	8	6		15	5		

Жиынтық бағалау тарау/ ортақ тақырып бойынша тоқсанда және оқу жылында жиынтық бағалаудың процедураларын қамтиды.

Бағалау тәсілдемесі пәннің мазмұнына және критериалды бағалаудың түріне байланысты айрықшалануы мүмкін.

Тарау/ ортақ тақырыптардың және тоқсанның жиынтық тапсырмалары білім алушылардың тек қана өткен оқу бағдарламаларынан болуы керек.

Жиынтық бағалау бойынша жұмыстарды орындау барлық білім алушылар үшін міндетті.

Тарау/ ортақ тақырыптар және тоқсан бойынша қайтадан жиынтық бағалауды өткізуге рұқсат етілмейді.

Тоқсан бойынша жиынтық бағалаудың тапсырмалары тоқсандық жиынтық бағалаудың сипаттамасы негізінде құрастырылады.

Сипаттамалар тоқсандық жиынтық бағалаудың құрылымы мен мазмұнына және оны барлық орта білім беретін ұйымдарда өткізуге тиісті бірыңғай талаптар болып табылады.

Сипаттамаларға кіреді: мақсат, тоқсан бойынша жиынтық бағалауға шолу, өткізу жөнінде нұсқаулар, тоқсан бойынша жиынтық бағалаудың тапсырмалар үлгісі, тапсырмаларға қойылатын балл схемасы.

Жиынтық бағалаудың тапсырмаларын мұғалім өзі дербес құрастырады немесе ДБҰ «Назарбаев Зияткерлік мектептері» құрастырған жиынтық бағалау бойынша Әдістемелік ұсыныстардағы тапсырмаларды қолдануға болады. Мұғалімнің жиынтық тапсырмалардың бірнеше нұсқаларын қолдануына болады.

Жиынтық бағалау тілдік пәндер бойынша сөйлеу әрекетінің 4 түрі бойынша өткізіледі (тыңдалым, айтылым, жазылым және оқылым). Тыңдалым

мен айтылымды бағалау апта бойы жиынтық бағалау жоспарланған сабақтарда жүргізіледі.

Білім берудің барлық деңгейіндегі мұғалімдер үшін құрастырылған жиынтық бағалау бойынша Әдістемелік нұсқаулар (НЗМ және БІ.Алтынсарин атындағы ҰБА сайтында орналастырған) тарау/ ортақ тақырыптар және тоқсан бойынша жиынтық бағалауды ұйымдастырудың және өткізудің тәсілдемелерін қамтып көрсетеді.

Құжатта келесі ақпараттар бар:

- тарау/ ортақ тақырыптар бойынша жиынтық бағалауға тапсырмалар құрастыру үшін ұсыныстар;
- тарау/ ортақ тақырыптар бойынша дескрипторлармен, балдармен бірге жиынтық бағалаудың тапсырмалар үлгілері;
- тоқсан бойынша тапсырмалар құрастыру және процедуралар өткізу үшін жиынтық бағалаудың сипаттамалары;
- тоқсан бойынша жиынтық бағалау үшін қойылатын балл схемаларымен бірге тапсырмалар үлгілері;

Тоқсандық жиынтық бағалау бойынша білім алушылардың оқу нәтижелерін бағалаудың анықтығы мен дәлдігін қамтамасыз ету үшін мұғалімдер модерация процесін өткізеді.

Модерацияны бағалауды стандарттау мақсатында бір пән және параллель сыныптар бойынша білім алушылардың жиынтық жұмысының нәтижелерін талқылау үшін мұғалімдер жүргізеді.

Модерация процесін пән мұғалімдері бір пәннің және бір сыныптың ішінде бағаны стандарттау мақсатында әр тоқсан соңында өткізеді. Жиынтық бағалауды өткізу мен модерацияны өткізудің арасындағы уақыт 3 жұмыс күнінен артық болмауы тиіс.

Модерация нәтиже мен білім беру процесінің сапасын арттыруға мүмкіндік береді

Модерация бойынша өткізілетін отырыста мұғалімдер балл қою кестесіне сәйкес жиынтық жұмыстарды талқылайды, қажет болған жағдайда балл қою кестесіне ұжымдық түрде өзгерістер және/немесе толықтырулар енгізеді. Модерация аяқталған соң хаттама толтырылады.

Модерация қорытындысы бойынша балдарын өзгертуге жататын білім алушылардың жиынтық жұмыстары қайта тексеріледі. Модерация қорытындысы бойынша жиынтық жұмысқа қойылған балл жоғары балға, сондай-ақ, төмен балға да өзгертілуі мүмкін.

Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын жүзеге асыратын білім беру ұйымдарында білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау өткізудің үлгілік қағидаларына сәйкес жиынтық бағалауды өткізу күні белгілі себептермен (ауыруына, жақын туыстарының қайтыс болуына, конференцияға, олимпиадаға және ғылыми жарыстарға қатысуына байланысты)

келмеген білім алушы мектепке келген соң екі апта ішінде жиынтық бағалаудан өтуі тиіс.

Білім алушы екі аптадан артық белгілі себептермен (ауыруына, жақын туыстарының қайтыс болуына, конференцияға, олимпиадаға және ғылыми жарыстарға қатысуына байланысты) болмаған жағдайда, мектеп құрған жеке кестеге сәйкес жиынтық бағалаудан өтуі тиіс.

Бөлім (ортақ тақырып) және тоқсан бойынша жиынтық бағалаудың нәтижелері болмаған жағдайда білім алушы уақытша аттестатталмаған болып есептеледі.

Үлгерім бойынша есеп беру кезінде уақытша аттестатталмаған білім алушылар ескерілмейді, олардың үлгерімі бойынша есеп қосымша тапсырылады.

Білім алушылардың жиынтық бағалау бойынша балл түріндегі нәтижелері балдарды бағаға ауыстыру шкаласына сәйкес тоқсандық және жылдық бағаға ауыстырылады.

Бөлім/ортақ тақырыптар бойынша жиынтық бағалау нәтижелері туралы ақпарат білім алушылар мен ата-аналарына немесе олардың өзге де заңды өкілдеріне қағаз немесе электрондық түрде беріледі (айдарлар, шолулар және т.б.).

1-сыныпта бірінші жартыжылдықтың оқу материалын меңгеру деңгейіне жиынтық бағалау жүргізілмейді, тиісінше тоқсандық бағалар тек 3-ші және 4-ші тоқсандарда қойылады.

Тоқсандық баға 50% де 50% пайыздық қатынасында бөлім/ортақ тақырыптар бойынша жиынтық бағалау нәтижелерінің негізінде қойылады. Бұл білім алушы тоқсандық бағаның 50%-ын бөлімдер/ортақ тақырыптар бойынша жиынтық бағалау нәтижелері, 50%-ын – тоқсандық жиынтық жұмыстың нәтижелері бойынша жинайтынын білдіреді. Осы екі бөліктің қосындысы тоқсанға қойылатын қорытынды бағаны көрсетеді.

1-сыныпта жылдық баға 3-ші және 4-тоқсандардағы бөлім/ортақ тақырыптар бойынша жиынтық бағалау және тоқсандық жиынтық бағалау нәтижелерінің негізінде 50% де 50% пайыздық қатынасында қойылады. Жылдық бағаны есептеу үшін білім алушының бөлімдер/ортақ тақырыптар үшін алған жиынтық бағалауының және тоқсандық жиынтық бағалауының жалпы балдары қосылады. Бұдан әрі оқу жылының балдық пайыздық мазмұны пайыздық қатынаста (50%:50%) анықталады. Бағаларды санау электрондық журналға енгізілген формула бойынша автоматты түрде жүзеге асырылады.

Тоқсандық және жылдық бағаларды қайта қарауға рұқсат етілмейді.

Білім алушыларды денсаулығына байланысты дене шынықтыру сабағынан босату олардың келесі сыныпқа көшірілуіне әсер етпейді.

Электронды журналдың формасы кесте түрінде берілген, бұл кестеге білім алушылардың тоқсан барысындағы жетістіктері енгізіледі (бөлімдер бойынша және тоқсандық жиынтық бағалауының балдары), сонымен қатар балдарды бағаға ауыстыруды қарастыратын шкалаға сәйкес автоматты түрде бағаны санау жүзеге асырылады (тек тоқсан және оқу жылының қорытындысы бойынша) (1-сурет).

Білім берудің барлық деңгейлері бойынша әрбір оқу пәні үшін әр тоқсандағы бөлімдер бойынша жиынтық жұмыстардың саны көрсетілген электронды журналдың өзіндік форматы әзірленген.

1 сурет

Школа: _____																											
Временная форма электронного журнала по _____ за 1 четверть для 1 класса																											
№	ИИН	Ф.И.О. ученика	Класс	Суммативное оценивание по разделам учебной программы						Суммативное оценивание за четверть		Расчет оценки за четверть															
				50%						50%		100%		Сумма %	Оценка												
				Раздел 1. СОр 1		Раздел 2. СОр 2		Раздел 3. СОр 3		СОч		% СОр (приравненный к 50%)	% СОч (приравненный к 50%)														
				Макс. балл:	10	Макс. балл:	20	Макс. Балл:	30	Макс. Балл:	50																
1	1234567891011	Ученик 1	1А	10	10	20	20	30	30	50	50	50,0%	50,0%	100%	5												
2	1234567891012	Ученик 2	1А	9	10	18	20	27	30	45	50	45,0%	45,0%	90%	5												
3	1234567891013	Ученик 3	1А	8	10	16	20	24	30	40	50	40,0%	40,0%	80%	4												
4	1234567891014	Ученик 4	1А	7	10	14	20	21	30	35	50	35,0%	35,0%	70%	4												
5	1234567891015	Ученик 5	1А	6	10	12	20	18	30	30	50	30,0%	30,0%	60%	4												
6	1234567891016	Ученик 6	1А	5	10	10	20	15	30	25	50	25,0%	25,0%	50%	3												
7	1234567891017	Ученик 7	1А	4	10	8	20	12	30	20	50	20,0%	20,0%	40%	3												
8	1234567891018	Ученик 8	1А	3	10	6	20	9	30	15	50	15,0%	15,0%	30%	3												
9	1234567891019	Ученик 9	1А	2	10	4	20	6	30	10	50	10,0%	10,0%	20%	2												
10	1234567891020	Ученик 10	1А	1	10	2	20	3	30	5	50	5,0%	5,0%	10%	2												
Учитель: _____																											
Количество:																											
«5» - 2																											
«4» - 3																											
«3» - 3																											
«2» - 2																											
«1» - 0																											
<table border="1" style="float: right;"> <tr> <th>Процент</th> <th>Оценка</th> </tr> <tr> <td>81% - 100%</td> <td>«5»</td> </tr> <tr> <td>51% - 80%</td> <td>«4»</td> </tr> <tr> <td>21% - 50%</td> <td>«3»</td> </tr> <tr> <td>1% - 20%</td> <td>«2»</td> </tr> <tr> <td>0%</td> <td>«1»</td> </tr> </table>																Процент	Оценка	81% - 100%	«5»	51% - 80%	«4»	21% - 50%	«3»	1% - 20%	«2»	0%	«1»
Процент	Оценка																										
81% - 100%	«5»																										
51% - 80%	«4»																										
21% - 50%	«3»																										
1% - 20%	«2»																										
0%	«1»																										

1-сурет – Электронды журналдың үлгісі

Мұғалім электронды журналдың келесі тор көздерін толтырады:

1. Мектеп.

2. Білім алушының жеке сәйкестендіру нөмірі (ЖСН) туралы мәліметтер берілген баған.

3. Білім алушының Т.А.Ә. берілген баған.

4. Сынып/литер.

5. Бөлім бойынша жиынтық бағалаудың максималды балын енгізу өрісі.

6. Бөлім үшін жиынтық бағалау бойынша жиналған балдарын енгізу бағаны.

7. Тоқсан үшін жиынтық бағалау бойынша жиналған балдарын енгізу бағаны.

8. Мұғалім туралы мәліметтер.

9. Директордың оқу-тәрбие ісі жөніндегі орынбасары туралы мәліметтер

Мұғалімдерге әдістемелік қолдау көрсету мақсатында ДБҰ «НЗМ» «Жүйелі-әдістемелік кешен» (smk.edu.kz) порталы дайындалған. ЖӘК мұғалімдер үшін педагогикалық тәжірибемен алмасу алаңы, желілік өз-ара әрекеттестікті дамыту алаңы, орта білім берудің мазмұнын жаңарту аясында онлайн платформа тұрғыда ақпараттық-әдістемелік база ретінде қарастырылады.

ЖӘК-тен нені табуға болады?

ЖӘК көруге/жүктеуге арналған қолжетімді файлдар орналастырылған төмендегі бөлімдерді қамтиды:

1. «*Жұмыста қолдануға арналған құжаттар*» бөлімінде Үлгілік оқу бағдарламалары, Үлгілік оқу жоспарлары, ҚР МЖМБС, орта мерзімді жоспарлар, қысқа мерзімді жоспарлар орналастырылған.

2. «*Сабақ бойынша жоспарлау*» бөлімінде пәндер және сыныптар бойынша оқу жоспарына сәйкес құрылымдалған сабақ жоспарлары, таныстырылым, аудио/бейне материалдар орналастырылған.

3. «*ОӘК*» бөлімінде бастауыш мектептің пәндеріне сәйкес оқулықтар мен жұмыс дәптерлері, мұғалімге арналған нұсқаулықтар мен оқу құралдарының электрондық нұсқалары, оқу мақсаттарына жету бойынша шеберлік сабақтары орналастырылған.

4. «*Критериалды бағалау*» бөлімінде критериалды бағалау бойынша нұсқаулықтар, қалыптастырушы және жиынтық бағалауға арналған тапсырмалар жинақтары, бейне және таныстырылым ресурстары орналастырылған.

5. «*Онлайн сабақтар мен семинарлар*» бөлімінде қалыптастырушы бағалау бойынша онлайн семинарлар, онлайн сабақтар орналастырылған. Педагогикалық тәжірибе алмасу процесін жүзеге асыру мақсатында мұғалімдерге жаңартылған бағдарлама бойынша өздерінің материалдарын

жариялауға мүмкіндік берілген. Материалды орналастыру үшін жоғарғы оң жақ бұрышында орналасқан «Материалды қосу» батырмасын басу керек.

6. «Форум» жаңартылған білім мазмұнының өзекті бағыттары бойынша (ұйымдастырушылық мәселелер, оқулықтардың мазмұны, білім алушыларды бағалау және т.б.) сұрақтарды орналастырып, Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясының және «Назарбаев Зияткерлік мектептері» ДББҰ қызметкерлерінен кеңес алуға мүмкіндік береді.

Әзірленген және «Жүйелі-әдістемелік кешені» порталында орналастырылған ресурстар пайдалану үшін ұсынылған, бірақ оларды мұғалімнің өзі әзірлеуге құқылы (қысқа мерзімді жоспарлар, тапсырмалар, пайдаланылатын ресурстар және т. б.).

ЖӘК-ті қалай пайдалану керек?

Пайдаланушыға порталға кіру үшін алдымен тіркелу қажет. Бұл үшін:

1. Порталдың басты бетіндегі «Тіркелу» батырмасын басу қажет. Сонда тиісті деректерді енгізуді қажет ететін тіркеу нысаны ашылады. Жүйе енгізілген жеке сәйкестендіру нөмірінің (ЖСН) дұрыстығын алдын ала тексереді. Егер ЖСН дұрыс болса, тіркеу нысанының мына жолдары белсендендіріледі: «Тегі», «Есім», «Аймақ», «Ұйым/Мектеп», «E-mail» (қолданыстағы электрондық поштаны енгізу керек), «Құпия сөз» (құпия сөз кем дегенде алты таңбадан тұруы керек), «Құпия сөзді қайталаңыз». Тіркеу нысанын толтырып, «Тіркеу» батырмасын басқаннан кейін порталға кіруге болады.

2. Тіркелуден өткеннен кейін есеп жазбаны (аккаунтты) белсендендіру қажет. Бұл үшін тіркелу кезінде көрсеткен электрондық поштаға кіру керек. Жүйеден бірнеше секунд ішінде осы поштаға хабарлама келіп түседі. Хабарламаның ішінде көрсетілген сілтеме арқылы өтіп, есеп жазбаны белсендердіруге болады.

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН

БҰЙРЫҚ

ПРИКАЗ

2017-ж. 6-маусым № 265

Астана қ.

г. Астана

«Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау өткізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы

	ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘДІЛЕТ МИНИСТРЛІГІ
20	НОРМАТИВТІК ҚҰҚЫҚТЫҚ АКТІ
17 ж. «16»	06
Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізіліміне № 15233	
болып тіркелді	

БҰЙЫРАМЫН:

1. «Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау өткізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5191 болып тіркелген, «Заң газетінің» 2008 жылғы 30 мамырдағы № 81 (1307) санында жарияланған) мынадай өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білімнің білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарындағы білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылаудың, оларды аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгі қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрілігі Мектепке дейінгі және орта білім департаменті (З.Ә. Максұтова) заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрілігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрықтың көшірмесін Қазақстан Республикасы Әділет министрілігінде мемлекеттік тіркелген күннен кейінгі күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне ресми жариялау

012163

және енгізу үшін Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жолдауды;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

4) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Заң қызметі және халықаралық ынтымақтастық департаментіне осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Білім және ғылым вице-министрі Э.А. Суханбердиеваға жүктелсін.

4. Осы бұйрық 3, 4, 6, 8, 9, 10 және 11 (12)-сыныптар үшін 2017 жылғы 1 қыркүйектен күшіне енетін Қағидалардың 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 және 11-тармақтарын, 2017 жылғы 1 қыркүйектен 1, 2, 5 және 7-сыныптар үшін, 2018 жылғы 1 қыркүйектен 3, 6, 8 және 10-сыныптар үшін, 2019 жылғы 1 қыркүйектен 4, 9 және 11 (12) сыныптар үшін күшіне енетін Қағидалардың 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 және 32-тармақтарын қоспағанда алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Бұл ретте Қағидалардың 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 және 11-тармақтары 3, 6, 8 және 10 сыныптар үшін 2018 жылғы 1 қыркүйекке дейін, 4, 9 және 11-сыныптар үшін 2019 жылғы 1 қыркүйекке дейін қолданылады.

Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрі

Е. Сағадиев

	Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2016 жылғы 6 маусымдағы № 265 бұйрығына қосымша
	Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығымен бекітілген

Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білімнің білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарындағы білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылаудың, оларды аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгі қағидалары

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білімнің білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарындағы білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылаудың, оларды аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгі қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) "Білім туралы" 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабының 19) тармақшасына сәйкес әзірленді және меншік нысаны мен ведомстволық бағыныстылығына қарамастан білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылаудың, оларды аралық және қорытынды аттестаттаудың тәртібін айқындайды.

2. Осы Қағидаларда мынадай анықтамалар қолданылады:

1) бағалау – білім алушылардың оқуда нақты қол жеткізген нәтижелерін оқытудан күтілетін нәтижелермен әзірленген өлшемшарттар негізінде салыстыру процесі;

2) бағалау өлшемшарттары – білім алушылардың оқу жетістіктерін бағалау жүргізуге негіз болатын белгі;

3) білім алушылардың үлгерімін ағымдық бақылау - бұл жалпы білім беретін оқу бағдарламасына сәйкес ағымдағы сабақ барысында мұғалім жүргізетін білім алушылардың білімдерін жүйелі тексеру;

4) білім алушыларды аралық аттестаттау - білім алушылардың бір оқу пәнін оқып аяқтағаннан кейін оның бөлігінің немесе барлық көлемінің мазмұнын меңгеру сапасын бағалау мақсатында жүргізілетін рәсім;

5) білім алушыларды қорытынды аттестаттау - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 23 тамыздағы № 1080 қаулысымен бекітілген Орта білім берудің (бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру) мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында (бұдан әрі - МЖМБС) қарастырылған оқу пәндерінің көлемін меңгеру дәрежесін анықтау мақсатында жүргізілетін рәсім:

6) жиынтық бағалау – белгілі бір оқу кезеңін (тоқсан, оқу жылы), сондай-ақ оқу бағдарламасына сәйкес бөлімдерді (ортақ тақырыптарды) оқып аяқтағаннан кейін өткізілетін бағалау түрі;

7) модерация – бағалаудың объективтілігін және айқындығын қамтамасыз ету үшін балдарды қоюды стандарттау мақсатында тоқсандық жиынтық бағалау бойынша білім алушылардың жұмысын талқылау процесі;

8) оқытудан күтілетін нәтижелер – оқыту процесі аяқталғанда білім алушының нені біліп, түсініп, көрсете алатынын сипаттайтын құзыреттіліктер жиынтығы;

9) формативті бағалау – сыныпта күнделікті жұмыс барысында жүргізілетін бағалау түрі, білім алушылар үлгерімінің ағымдағы көрсеткіші болып табылады, оқыту барысында білім алушылар мен мұғалім арасындағы жедел өзара байланысты, оқушы мен мұғалім арасындағы кері байланысты қамтамасыз етеді және білім беру процесін жетілдіруге мүмкіндік береді.

2-тарау. Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық аттестаттау жүргізудің тәртібі

3. Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылауды барлық оқу пәндері бойынша мұғалімдер 2-11 (12)-сыныптарда оқу жылының бірінші тоқсанынан (жарты жылдығынан) бастап жүргізеді.

1-сыныптың бірінші жартыжылдығында оқу материалын меңгеру деңгейіне баға қойылмайды.

4. 1-11 (12)-сыныптардың білім алушыларының пәндер бойынша жылдық бағасы тоқсандық (жартыжылдық) бағалардың негізінде қойылады.

5-11 (12) сыныптардың білім алушыларының пәндер бойынша қорытынды бағасы тоқсандық, жылдық және емтихан бағаларының негізінде қойылады.

Тоқсандық, жартыжылдық, жылдық және қорытынды бағаларды қайта қарауға рұқсат берілмейді.

5. Бір немесе екі пәннен қанағаттанарлықсыз бағалары бар 2-4-сыныптардың білім алушылары үшін ауызша, жазбаша немесе тест тапсырмалары нысанындағы бақылау жұмыстары қайта ұйымдастырылады. Бақылау жұмыстарының қорытындысы бойынша "3", "4", "5" деген бағаларын алған білім алушылар келесі сыныпқа көшіріледі.

6. Бір немесе екі пәннен қанағаттанарлықсыз бағалары бар 5-8 (9), 10 (11) сыныптардың білім алушылары аралық аттестаттауға жіберіледі.

Үш немесе одан да көп пәндерден қанағаттанарлықсыз бағалары бар 2-8 (9), 10 (11) сыныптардың білім алушылары аралық аттестаттауға жіберілмейді, қайта оқу жылына қалдырылады.

1-сынып білім алушылары психологиялық-медициналық-педагогикалық консультацияның ұсынымдары және ата-аналардың немесе баланың заңды өкілдерінің келісімі бойынша қалдырылған білім алушыларды қоспағанда, қайта оқу жылына қалдырылмайды.

7. 5-8 (9), 10 (11) сыныптардағы білім алушыларды аралық аттестаттау оқу жылы аяқталғаннан кейін 31 мамырға дейін жүргізіледі. Аралық аттестаттау оқу пәндерінің тізбесі (екіден артық емес), нысандары мен өткізу мерзімдері білім беру ұйымының мектептің педагогикалық кеңесінің (бұдан әрі – педагогикалық кеңес) шешімімен белгіленеді.

8. Бір немесе екі пәннен қанағаттанарлықсыз қорытынды бағалары бар 5-8 (9), 10 (11) сыныптардың білім алушылары осы пәндер бойынша қайта аралық аттестаттаудан өтеді. Жазғы каникул кезеңінде осы білім алушыларға тиісті пәндер бойынша оқу тапсырмалары беріледі.

9. Қайта аттестаттау оқу жылы аяқталғаннан кейін 3 аптадан соң жүргізіледі. Қайта аттестаттау кезінде қанағаттанарлықсыз қорытынды баға алған жағдайда, білім алушылар қайта оқу жылына қалдырылады.

10. 2-8 (9), 10 (11) сыныптардан келесі сыныпқа барлық оқу пәндері бойынша жылдық және қорытынды бағалары "3", "4", "5" болған білім алушылар көшіріледі.

11. Барлық оқу пәндері бойынша жылдық бағалары "5" болған 5-8 (9), 10 (11) сыныптардың білім алушылары келесі сыныпқа емтихансыз көшіріледі.

3-тарау. Жаңартылған орта білім мазмұны бойынша білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау жүргізудің тәртібі

12. Білім алушылардың оқу жетістігін бағалау формативтік және жиынтық бағалау нысандарында жүзеге асырылады.

13. Формативті бағалау оқытудың нақты мақсаттарына білім алушылардың жетуін мониторингтеу және әр білім алушымен сараланған және жеке жұмыстарды одан әрі қалыптастыру үшін жүргізіледі.

14. Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылауды тоқсан, бөлім (ортақ тақырып) аяқталғаннан кейін оқу материалдарының мазмұнын меңгеру деңгейін анықтау және қадағалау үшін жиынтық бағалау нысанында педагогтер жүргізеді. Жиынтық бағалау үшінші тоқсаннан бастап 1-сыныптарда, бірінші тоқсаннан бастап 2-11 (12) сыныптарда жүргізіледі.

15. "Өзін-өзі тану", "Көркем еңбек", "Музыка", "Дене шынықтыру" пәндері бойынша жиынтық бағалау жүргізілмейді. Тоқсанның ("Дене шынықтыру") жартыжылдықтың ("Өзін-өзі тану", "Көркем еңбек", "Музыка") және оқу жылының соңында аталған пәндерден "есептелінді"/ "есептелінген жоқ" деген белгі жазылады.

16. Жиынтық бағалау тапсырмалары білім алушылармен орындалады және "Жалпы білім беру ұйымдарына арналған жалпы білім беретін пәндердің, таңдау курстарының және факультативтердің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2013 жылғы 3 сәуірдегі № 115 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8424 болып тіркелген) оқу бағдарламасына сәйкес олар өткен материалдарды қамтиды.

17. Формативті және жиынтық бағалау тапсырмаларын педагог өзі дайындайды.

18. Тілдік пәндерден жиынтық бағалау сөйлеу әрекетінің төрт түрі бойынша жүргізіледі (тыңдалым (тыңдау), айтылым, оқылым, жазылым). Тыңдалым (тыңдау) және айтылым дағдыларын бағалау жиынтық бағалауды өткізу жоспарланған аптаның ішінде сабақтың барысында жүргізіледі.

19. Білім алушылардың тоқсандағы оқу жетістіктерінің нәтижелері бойынша жазбаша түрде өткізілетін жиынтық бағалауда объективтілік және ашықтықты қамтамасыз ету үшін модерация жүргізіледі.

Модерация қорытындысы бойынша білім алушылардың өзгертуге жататын жиынтық жұмыстарының тоқсандық балы қайта тексеріледі. Модерация қорытындысы бойынша қойылатын жиынтық жұмыс балы жоғарылатылып, сол сияқты төмендетіліп те қойылады.

20. Білім алушы белгілі себептермен екі аптаға дейін болмаған жағдайда (ауырып қалуына байланысты, жақын туыстарының қайтыс болуы, конференцияға, олимпиадалар мен ғылыми жобаларға (ғылыми жарыстарға) қатысу), білім алушы орта білім беру ұйымына (бұдан әрі – мектеп) қайтып оралғаннан кейінгі екі аптаның ішінде мектеп жасаған жеке кестеге сәйкес жиынтық бағалауды тапсырады.

21. Бөлім (ортақ тақырып) және тоқсан бойынша жиынтық бағалау қорытындысы болмаған жағдайда білім алушы уақытша аттестаттаудан өтпеген болып есептеледі.

22. Ағымдағы жылғы білім алушылардың жиынтық жұмыстары мектепте күнтізбелік бір оқу жылы сақталады.

23. Балл түріндегі білім алушылардың жиынтық бағалау нәтижелері осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес балдарды бағаға ауыстыру шәкілі бойынша тоқсандық және жылдық бағаларға ауыстырылады.

24. Формативті және жиынтық бағалау қорытындысы бойынша ақпарат білім алушыларға және ата-аналарға немесе баланың заңды өкілдеріне қағаз түрінде немесе электронды нұсқада беріледі.

Формативті бағалау нәтижелері тоқсандық және оқу жылының бағасын қою кезінде есепке алынбайды.

25. Тоқсандық баға бөлім (ортақ тақырып) және тоқсан бойынша жиынтық бағалау қорытындысының негізінде 50%-да 50% пайыздық арақатынаста қойылады.

26. 1-сыныпта жылдық баға жиынтық бағалау нәтижесінің негізінде 3 және 4-тоқсандардың қорытындысы бойынша қойылады.

Психологиялық-медициналық-педагогикалық кеңес беру қорытындысымен сол сыныпта қайтадан оқытуға ұсыныс берілген және/немесе баланың ата-анасының немесе заңды өкілдерінің келісімімен орнында қалдырылатын білім алушыларды қоспағанда 1-сынып білім алушысы оқу жылын қайта оқуға орнында қалдырылмайды.

27. 2-11 (12) сынып білім алушыларының пәндер бойынша жылдық бағалары бөлім (ортақ тақырыптар) және тоқсандық жиынтық бағалары нәтижелерінің жиынтығы негізінде 50%-да 50% пайыздық арақатынаста қойылады.

5-11 (12) сынып білім алушыларының пәндер бойынша қорытынды бағалары жылдық және емтихан бағаларының негізінде қойылады.

28. Бір немесе екі пәннен "2" бағасын алған 2-8 (9) және 10 (11) сынып білім алушылары үшін мектеп жасаған кестеге сәйкес жүргізілетін оқу жылындағы материал мазмұнын қамтитын жиынтық бағалау оқу жылына ұйымдастырылады.

Үш немесе одан да көп пәннен "2" бағасын алған 2-8 (9) және 10 (11) сынып білім алушылары қайта оқуға орнында қалдырылады.

"3", "4", "5" бағаларын алған 2-8 (9) және 10 (11) сынып білім алушылары келесі сыныпқа көшіріледі.

29. Бір немесе екі оқу пәнінен қайта "2" бағасын алған 2-8 (9) және 10 (11) сыныптардың білім алушылары, осы пәндерден қосымша жиынтық бағалаудан өткізіледі.

Қосымша жиынтық бағалау жаңа оқу жылының басына дейін өткізіледі.

Қосымша жиынтық бағалаудан "2" деген баға алған жағдайда, білім алушы сол сыныпта оқуға орнында қалдырылады.

30. Тоқсандық, жылдық және қорытынды бағаларды қайта қарауға рұқсат берілмейді.

31. Білім алушы бір мектептен екінші мектепке ауысқан жағдайда оның жиынтық бағалау нәтижелерінің (бөлім (ортақ тақырып) және тоқсан бойынша

жиынтық бағалаудың ең жоғарғы балдары) электронды (қағаз) журналдан үзіндісі ресімделеді, мектеп директорының қолымен, мөрімен расталады және білім алушының жеке іс қағазымен бірге беріледі.

32. Білім алушылардың денсаулығына байланысты "Көркем еңбек", "Алғашқы әскери және технологиялық дайындық" және "Дене шынықтыру" пәндерінен босатылуы келесі сыныпқа көшулеріне әсер етпейді.

2 ҚОСЫМША

«Қазақстан тарихы» пәні бойынша 1 тоқсан жиынтық бағалаудың тапсырмалары

«Қазақстан территориясындағы ежелгі адамдардың өмірі» тарауы бойынша жиынтық бағалаудың тапсырмалары

Тақырып	Ежелгі адамдардың өмірі Қазақстанда жартасқа салынған көне суреттер Қазақстан территориясында тас дәуірдегі адамдардың қонысы
Оқыту мақсаты	5.1.2.1 алғашқы адамдардың тұрмыс-тіршілігін шығармашылық түрде көрсету; 5.2.1.1 алғашқы адамдардың наным-сенімдерін сипаттау; 5.2.2.1 археологиялық ескерткіштерді сипаттау ;
Ойлау дағдылардың деңгейі	Білуі мен түсінуі Қолдануы
Бағалау критерийлері	Білім алушы <ul style="list-style-type: none"> • Алғашқы қауым адамдарының өмірі мен кәсіптері туралы әңгіме құрастырады • Алғашқы қауым адамдарының діншілдігі терминін алғашқы діни нанымның даму күйін көрсететін суреттер мен анықтамалардың арақатынасын белгілейді • Археологиялық ескерткіштерді салыстырады
Орындау уақыты:	20 минут
Тапсырмалар	

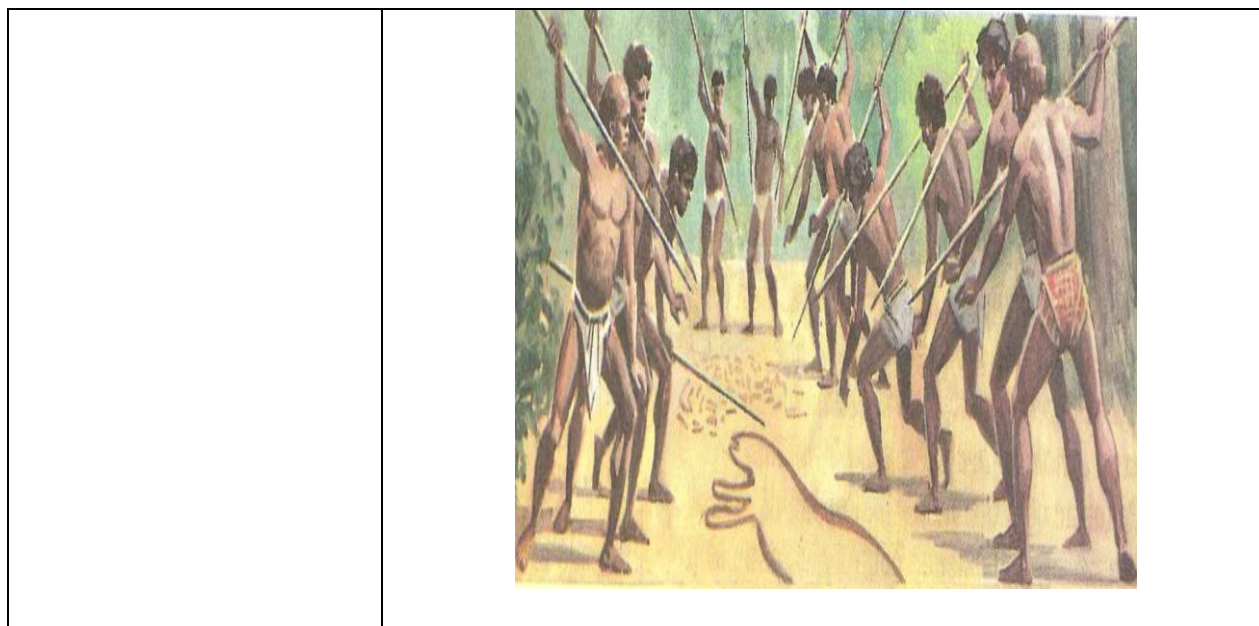
1. Кескіндеп көрсетуді қолдану арқылы, алғашқы қауым адамдарының өмірі мен тұрмысын сипатта.

2. Кескіндеп көрсетудің терминдермен байланысын анықта. Анықтама бер.

Термин	Кескіндеп көрсетулер
1. Фетишизм	<p data-bbox="523 1317 564 1350">А.</p>
2. Тотемизм	<p data-bbox="523 1937 564 1971">В.</p>

3. Магия

С.

Жауаптары

1 -

2 -

3 -

1. Фетишизм – ол...

2. Тотемизм – ол...

3. Магия – ол ...

3. Салыстыру кестесін толтырыңдыр, палеолиттік Бөріқазан және Батпақ археологиялық ескерткіштерінің ерекшеліктерін (географиялық орналасуы, хронологиясы, артефакты, бірегейлігі) жазыңдар. Ескерткіштерді салыстырудың нәтижелері бойынша қорытынды шығарыңдар.

Ескерткіш	Бөріқазан	Батпақ
Ортақ		
Әртүрлі		
Қорытынды		

Бағалау критерийлері	Тапсырманың №	Түйінді сөздер Дескрипторы	Балл
		<i>Білім алушы</i>	
Алғашқы қауым адамдарының өмірі мен кәсібі туралы әңгіме құрастырады	1	«адамдар табыны» не екенін анықтайды;	1
		ер адамдар аңшылықпен, ал әйелдер терушілікпен (еңбектің жыныстық бөлінуі) айналысатыны туралы айтады;	1
		көне тегі мен тайпаға (қалай) бөлінуді анықтайды;	1
		ежелгі адамдардың еңбек құралын таниды және атайды: шоқпар	1
		ежелгі адамдардың еңбек құралын таниды және атайды: сойыл;	1
		ежелгі адамдардың еңбек құралын таниды және атайды: чоппер	1
		ежелгі адамдардың еңбек құралын таниды және атайды: чоппинг	1
		алғашқы қауым адамының тұрғын үйін атайды: үңгір;	1
Алғашқы қауым адамдарының діни нанымын белгілі суреттермен арақатынасын белгілейді	2	фетишизм терминнің мағынасын анықтайды;	1
		тотемизм терминнің мағынасын анықтайды;	1
		магия терминнің мағынасын анықтайды;	1
Археологиялық ескерткіштерді салыстырады	3	ескерткіштердің ерекшеліктерін, олардың бірегейлігін суреттейді;	1
		ескерткіштердің хронологиясын көрсетеді;	1
		табылған артефактылардың ерекшеліктерін әсерлеп суреттейді;	1
		ескерткіштерді салыстыру нәтижесі бойынша қорытынды шығарады.	1

Ата –аналарға тарау бойынша жиынтық бағалау
нәтижесі туралы ақпарат беру айдары

«Қазақстан территориясындағы ежелгі адамдар өмірі»

Білім алушының ТАЖ _____

Бағалау критерийлері	Оқу жетістіктерінің деңгейі		
	Төмен	Орташа	Жоғары
Кескіндеп көрсетуді қолдану арқылы, алғашқы қауым адамдарының өмірі мен кәсібі туралы әңгімелейді.	Ежелгі адамның өмірі туралы әңгіме құрастырғанда, және де ежелгі адамның кәсібін сиппатағанда қиналады.	Ежелгі адамның өмірі туралы әңгіме құрастыруда, және де ежелгі адамның кәсібінің бір түрін сиппатауда қателіктер жібереді.	Мазмұнды әңгіме құрастырады, және де ежелгі адамның негізгі кәсіптерін сипаттайды.
Алғашқы қауым адамдарының діни нанымын белгілі суреттермен байланысын белгілейді.	Терминдердің суреттермен байланысын анықтауда қиналады, анықтама бере алмайды.	Кейбір терминдердің суреттермен байланысын анықтауда, және де анықтамаларды тұжырымдағанда қателіктер жібереді.	Барлық терминдердің суреттермен байланысын анықтайды, терминдерге анықтама береді.
Археологиялық ескерткіштерді салыстырады.	Ескерткіштердің ерекшеліктерін және табылған артефактыларды сипаттағанда қиналады. <input style="float: right; margin-top: 10px;" type="checkbox"/>	Ескерткіштердің ерекшеліктерін және табылған артефактыларды сипаттағанда қателіктер жібереді. <input style="float: right; margin-top: 10px;" type="checkbox"/>	Ескерткіштердің ерекшеліктерін және табылған артефактыларды сипаттайды. <input style="float: right; margin-top: 10px;" type="checkbox"/>

«Ежелгі көшпенділердің өмірі» тарауы
бойынша жиынтық бағалау

Тақырып
темірді игеру

пайда болуы

материалдық мәдениеті

Қазақстан территориясында

Көшпенді мал шаруашылығының

Ежелгі көшпенділердің

Оқыту мақсаттары

5.4.2.2 металл өндірісі жетілуінің
шаруашылық салаларына тигізген
ықпалын түсіндіру

5.4.1.2 көшпелі мал шаруашылығы
мен егіншіліктің қалыптасуын
түсіндіру;

5.2.2.3 ежелгі тайпалардың қолданбалы
өнер ерекшеліктерін сипаттау;

Ойлау дағдылардың

деңгейі

Білуі және түсінуі

Қолдануы

Бағалау критерийлері

Білім алушы

- Алғашқы металдарды атайды және темір дәуіріндегі металл өңдеу әдістерін сипаттайды
- Көшпенді мал шаруашылығының қалыптасуының негізгі факторларын анықтайды
- Ежелгі көшпенділердің қолданбалы өнер ерекшеліктерін анықтайды.

Орындау уақыты 20 минут

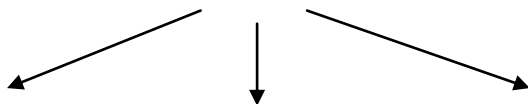
Тапсырмалар

1. Сұрақтарға жауап беріңдер.
Қандай металдар алғашқы болып ашылды ?
Оларды қалай өңдеді?

Ежелгі адамдардың металдарды өндіруді және өңдеуді білетінін қандай артефактар айғақтайды?

2. Схеманы толтырыңдар

Металлургияның дамуының ежелгі адамдардың шаруашылық салаларына әсері

3. Мәтін мен суретті қолдана отырып, Қазақстанда көшпелі мал шаруашылығының қалыптасуының 3 факторын анықтаңдар .

Климаттың өзгеруі, қазақстан жерлерінің шөлейттенуі, б.ғ. дейін II мыңжылдық ортасында егіншілікпен айналысудың тиімсіздігіне алып келді және күрделі екенін көрсетті. Жаңбыр сирек жауатын, қыс ызғарлы, ал жаз - өте қысқа. Бұрында қоныстанған аймаққа басқа тайпалар келе бастады, байырғы тұрғын тайпаларды қудалады. Көшпелі мал шаруашылығы көтеріңкі артық өнім өндіруге мүмкіндік берді- ет, сүт, жүн, тері.

Бұл жағдай малшаруашылығы өндірісін ұлғайтып қана емес, көшпенділердің еңбек өнімділігін өсуіне әсерін тигізді.

Егіншілікпен айналысу қиындай бастаған соң, ежелгі тұрғындар жылқы, қой және түйе ұстай бастады. Шаруашылықты жүргізуде жылқы басымырақ мүмкіндік берді.

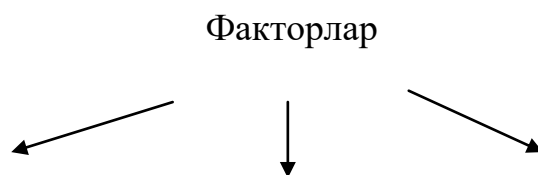
Атқа мінген бақташы малды қоныстан алыс айдайтын. Әсіресе, ол табын көбейген сайын маңызды бола бастады.

Табын шөпті тез арада жеп, жайпады. Бақташылар табынды жаңа жайылымға айдады.

Жаңа орынға көшкенде мүлкін жүк арбаға тиеп, өгіздерді жегіп, өздері атқа оыратын.

Көшпенділер шатырда тұратын. Осылай, ерте темір дәуірінен бастап бақташылар көшпелі тұрмысқа ауыса бастады. Дегенмен, Жетісу және Оңтүстік Қазақстан аудандарында егіншілікпен айналысуға қолайлы климат болғандықтан, жартылай көшпелі мал шаруашылығымен бірге егіншілік те дамыды, соның ішінде суармалы егіншілік.

Көшпенділер үнемі ат жабдығын жетілдіріп отырады. Олар үзеңкі, жүгеннің ауыздығын, ер тоқымды ойлап тапты. Керамикадан, шыныдан, металдан жасалған қолайсыз заттар жұмсақ және жеңіл – былғарыдан, кигізден, ағаштан жасалға заттарға ауыстырылды.

3. Кестеде ежелгі тайпалардың қолданбалы көркемөнерінің кейбір түрлері берілген. Көркемөнердің әрбір түрін сипатта және көркемөнерге тиісті бұйымның суретін сал.

Қолданбалы көркемөнердің түрлері	Сипаттамасы	Бұйымның суреті
Зергерлік өнер		
Керамика		
Тоқымашылық		

Бағалау критерийлері	Тапсырма №	Дескрипторлары	Балл
		<i>Білім алушы</i>	
Алғашқы металдарды атайды және темір дәуірі кезеңіндегі металл өңдеу әдістерін сипаттайды.	1	алғашқы металдарды атайды;	1
		металл өңдеу әдістерін сипаттайды;	1
		металдарды игерудің пайдасын жазады;	1

		металл өндірісінің ежелгі адамдардың шаруашылық салаларына тигізетін әсеріне 1 мысал келтіреді;	1
		металл өндірісінің ежелгі адамдардың шаруашылық салаларына тигізетін әсеріне 2 мысал келтіреді;	1
		металл өндірісінің ежелгі адамдардың шаруашылық салаларына тигізетін әсеріне 3 мысал келтіреді;	1
Көшпенді мал шаруашылығының қалыптасуының негізгі факторларын анықтайды.	2	географиялық факторды анықтайды;	1
		климаттық факторды анықтайды;	1
		экономикалық факторды анықтайды;	1
Ежелгі көшпенділердің қолданбалы өнерінің ерекшеліктерін анықтайды.	3	зергерлік өнерді суреттейді;	1
		тиісті бұйымның суретін салады;	1
		керамиканың өндірісін суреттейді;	1
		тиісті керамикалық бұйымның суретін салады;	1
		тоқымашылық өнерді сипаттайды;	1
		тиісті бұйымның суретін салады;	1
Барлық балл			15

Ата –аналарға тарау бойынша жиынтық бағалау нәтижесі туралы ақпарат беру айдары

«Ежелгі көшпенділер өмірі»

Білім алушының ТАЖ _____

Бағалау критерийлері	Оқу жетістігінің деңгейі		
	Төмен	Орташа	Жоғары

Алғашқы металдарды атайды және темір дәуіріндегі металл өңдеу әдістерін сипаттайды	Адамның өміріндегі алғаш металдарды атауға және темір дәуірі кезеңінде металл өңдеу әдістерін сипаттағанда қиналады. ☐	Алғаш металдарды атағанда және темір дәуірі кезеңінде металл өңдеу әдістерін сипаттағанда қателіктер жібереді. ☐	Алғаш металдарды атайды және темір дәуірі кезеңінде металл өңдеу әдістерін сипаттайды. ☐
Көшпенді мал шаруашылығының қалыптасуының негізгі факторларын анықтайды.	Көшпенді мал шаруашылығының қалыптасуының негізгі факторларын анықтауды қиналады. ☐	Көшпенді мал шаруашылығының қалыптасуының негізгі факторларын анықтауда қателіктер жібереді. ☐	Көшпенді мал шаруашылығының қалыптасуының негізгі факторларын анықтайды. ☐
Ежелгі көшпенділердің қолданбалы өнерінің ерекшеліктерін анықтайды.	Қолданбалы өнер түрлерін сипаттауға, мысал келтіруге қиналады. ☐	Қолданбалы өнер түрлерін сипаттауда, мысал келтіруге қателіктер жібереді. ☐	Қолданбалы өнер түрлерін сипаттайды және мысалдар келтіреді.

«Математика» пәні «Жай бөлшектер» бөлімі бойынша жиынтық бағалаудың тапсырмалары

Тақырып: Жай бөлшек.. Жай бөлшектерді оқу және жазу. Жай бөлшектің негізгі-қалыпты құрамы-/қасиеті. Дұрыс және бұрыс жай бөлшектер. Аралас сан. Жай бөлшектерді және аралас сандардың координаттық сәуледе кесінделуі-.бейнеленуі.

Оқу мақсаты:

5.1.1.9 - жай бөлшек ұғымын меңгеру;

5.5.2.1 - жай бөлшектерді оқу және жазу;

5.1.1.10 - дұрыс және бұрыс бөлшектерді ажырату;

5.1.1.11 - аралас сан анықтамасын білу;

5.5.2.3 - жай бөлшектерді координаталық сәуледе кескіндеу;

Бағалаудың критерийлері : Білім алушылар - Оқушылар

1. Жай бөлшектердегі сандарды көрсетеді
2. Сандарды жазу кезінде жай бөлшектер ұғымын қолданады
3. Белгілі бір өлшеуіштің көлемін жай бөлшектерге ауыстырады
4. Дұрыс және бұрыс жай бөлшектерді ажырата біледі
5. Жай бөлшектерді координаттық сәуледе кескіндейді

Ойлау дағдыларының деңгейі: қолдану

Орындалу уақыты: 20 минут

6. Тапсырма:
7. Квадрат сызыңыз, оны екі әдіспен тең 4 бөлікке бөліңіз, төртінші бөлігін –үлесін бояңыз.
8. 12, 27 сандарының үшінші бөлігін табыңыз және координаттық сәуледе кескіндеңіз
9. Кесінді сызыңыз және одан $\frac{1}{2}$ және $\frac{1}{5}$ бөлікті көрсетіңіз.
10. Жылдың жартысы, ширегі, тоқсаны неше айды құрайды?
11. Бір жолға бұрыс бөлшектерді жазыңыз , ал басқа жолға дұрыс бөлшекті жазыңыз :

$$\frac{5}{8}, \frac{3}{3}, \frac{2}{5}, \frac{9}{7}, \frac{1}{4}, \frac{7}{6}, \frac{6}{6}, \frac{3}{4}$$

Бағалаудың критерийлері және дескрипторлары

Бағалаудың критерийлері	Тапсырма №	Дескрипторлары	Балл
		Білім алушы	
1.Жай бөлшектегі санды тани біледі	1	Сурет-кескінді тани алады	1
		Бөлшекті көрсетеді	1
2. Жай бөлшек ұғымын санды жазуда қолданады	3	Жай бөлшек ұғымын қолдана алады	1
		Кесінде бейнелей алады	1
3. Көлемді бір өлшемнен жай бөлшекке	4	Көлем-аудан белгісінің мән-маңызын біледі	1

айналдыру		Жай бөлшекке айналдыру	1
4. Дұрыс және бұрыс жай бөлшектерді тани алады	5	Дұрыс және бұрыс жай бөлшектер ұғымын пайдаланады-қолданады	1
5. Координаттық сәуледе жай бөлшекті кескіндей алады	2	Жай бөлшек ұғымын қолданады Координаттық сәуледе кесіндейді	1 1
<i>Барлық баллдар-жиыны</i>			9

«Пайыз» бөлімі бойынша жиынтық бағалау

Бөлімше

Пайыз

Пайыздың саннан санға дейінгі пайызы бойынша орны
Мәтіндік есептерді шешу

Оқу мақсаттары

5.1.2.33 - бөлшекті пайызға және пайызды бөлшекке айналдыру ;
5.1.2.34 - берілген санның пайызын табу;
5.1.2.36 - берілген пайызы бойынша санды табу;
5.5. 1.6 - пайызға байланысты мәтінді есептерді шығару;

Бағалау критерийлері

Оқушы:

- бөлшектерді пайыз түрінде ұғына алады
- пайыздарды бөлшектерге аударады
- санның пайызын есептеп табады
- берілген пайыз бойынша санды анықтайды
- пайызға құрылған есептерді шығарады-/шеше алады.

Ойлау дағдыларының деңгейі

Білу және түсіну

Орындалу уақыты

20 минут

Тапсырмалар

1. Кестені толтырыңыз:

Қалыпты бөлшек	Ондық бөлшек	Пайыздар
	0,25	
		45%
1/ 125		

2. Табыңыз:

а/ 88 -дің 25 пайызын

б/ 95 -тің 120 пайызын

3. Қайсысы үлкен: 28 пайызы 7-ге тең сан ба, әлде 7 пайызы 28 -ге тең сан ба, қайсысы үлкен?

4. Степан әжесі сыйлыққа берген барлық кәмпиттің 20% пайызын құрайтын 6 кәмпитті жеді. Сыйлықта қанша кәмпит болды?

Бағалаудың критерийлері және дескрипторлары

Бағалаудың критерийлері	Тапсырма №	Дескриптор	Балл
		Білім алушы	
1. Жай бөлшекті пайыз түрінде тани біледі Пайыздарды бөлшекке айналдырады	1	Ондық бөлшекті жай бөлшекке, сосын пайызға айналдырады	1
		Жай бөлшекті ондық бөлшекке, сосын пайызға ауыстырады	1
		айналдырады Пайызды жай бөлшекке және ондық бөлшекке айналдырады	1
2. Санның пайызын есептеу	2	Өрнек құрады	1
		Санның пайызын табады	1
		Пайызды бөлшекке ауыстырады	1
		Өрнекті құрады	1
		Санның пайызын табу	1
		Пайызды бөлшекке айналдырады	1
3. Пайызы бойынша санды	3	Өрнек құрады	1
		Пайызы бойынша санды табады	1

табады		Сандарды салыстарады	1
4. Пайызға құрылған есептерді шығарады тани алады	4	Пайызды бөлшекке айналдырады Пайызы бойынша санды табады	1 1
<i>Барлық баллдар-жиыны</i>			14

«Русский язык» пәні 1 тоқсан бойынша жинақтық бағалаудың тапсырмалары

Суммативное оценивание за раздел «Семья»

Цель обучения

5.Ч1. Понимать общее содержание текста, определяя ключевые слова и словосочетания

5.Ч6. Анализировать содержание небольших произведений фольклора и литературы, определяя тему и основную идею

5.П1. Создавать тексты (письмо, дневник, стихотворение, сказка), используя элементы разговорного и художественного стилей

Критерии оценивания

Обучающийся

- Устанавливает ключевые слова/словосочетания текста
- Определяет тему и основную идею, анализируя прочитанное
- Соблюдает нормы пунктуации при обращениях и однородных членах

Уровень мыслительных навыков

Знание и понимание

Применение

Навыки высокого порядка

Время выполнения 20 минут

Чтение

Задания

1. Прочитайте

1. Прочитайте текст. Выполните послетекстовые задания.

Сейчас я расскажу вам о своей семье. Она достаточно маленькая. Нас всего трое – я, мама и папа. Мы живем вместе в нашей квартире. Но еще у меня есть дедушки и бабушки, которые живут отдельно, но мы видимся очень часто. Мою маму зовут Мария. Она работает секретарем в офисе. Мама добрая и

общительная. Всегда стильно одевается. У мамы настоящий кулинарный талант. Мне нравится помогать ей на кухне.

Моему папе Алексею 38 лет. Он бывший волейболист, и до сих пор в хорошей форме. Работает учителем физкультуры в школе. Мой папа также тренирует школьную волейбольную команду. Компьютер – его хобби. Он знает все о новейших устройствах и может починить их.

Я провожу много времени с семьей. Мы ходим вместе на прогулки, навещаем друзей и родственников, смотрим фильмы или просто разговариваем. Я очень люблю свою семью.

1) Выпишите из текста 5 ключевых слов или словосочетаний

2) Какой заголовок отражает тему текста?

А) Дружная семья

В) Семейные забавы

С) Семейное хобби

2. Идеей текста является

А) Воспитание культуры поведения

В) Воспитание семейных отношений

С) Воспитание уважения к членам семьи

Критерий оценивания	Дескрипторы	Балл
	<i>Обучающийся</i>	
Определяет ключевые слова/словосочетания текста	правильно выписывает ключевые слова и словосочетания из текста;	за каждое ключевое слово дается 1 балл)
Определяет тему и основную идею, анализируя прочитанное	определяет тему текста;	1
	определяет основную идею прочитанного.	1
Всего баллов		7

Письмо

Задания

Напишите письмо близкому человеку: маме, сестре, бабушке. Используйте однородные члены предложения и обращения. Соблюдайте речевые нормы. Объем 50-60 слов.

Критерий оценивания	Дескрипторы	Балл
	Обучающийся	
Соблюдает нормы пунктуации при обращениях и однородных членах	раскрывает тему высказывания;	1
	соблюдает стилевое единство;	1
	соблюдает тип речи;	1
	соблюдает структуру письма (вступление, основная часть, заключение);	1
	расставляет знаки препинания при однородных членах;	1
	расставляет знаки препинания при обращениях.	1
Всего баллов		6

1. Теоретические основы критериального оценивания

Термин «критериальное оценивание» впервые использован Робертом Юджином Глейзером (1963) и характеризует процесс, способствующий определению набора типичных поведенческих моделей и соответствия между достигнутым и потенциальным уровнями учебных достижений обучающихся. Это означает, что деятельность обучающегося оценивается посредством фиксированного набора заранее определенных критериев.

Глейзер отмечает, что оценка относительно критериальных стандартов исключает сравнение и зависимость от достижений других обучающихся, а также направлена на информирование об уровне компетентности каждого обучающегося.

Таким образом, критериальное оценивание – оценка учебных достижений обучающихся в соответствии с заранее известными критериями, позволяющими корректировать индивидуальное обучение обучающихся для достижения ожидаемых результатов в соответствии с целями обучения.

Система критериального оценивания учебных достижений обучающихся

- основывается на единстве обучения и оценивания;
- направлена на формирование целостного подхода к обеспечению прогресса и успеваемости обучающегося;
- обеспечивает реализацию целей обучения и сбор доказательств получения знаний и развития навыков в соответствии с учебными программами;
- включает разнообразие способов и форм оценивания на основе содержания учебной программы по предмету для каждого класса.

Важно помнить, что система критериального оценивания основана на взаимосвязи преподавания, обучения и оценивания. Результаты критериального оценивания используются для эффективного планирования и организации образовательного процесса.

Критериальное оценивание позволяет оценить степень развития навыков обучающихся.

Использование технологии критериального оценивания заключается в сравнении достижений обучающихся с чётко определёнными, заранее известными критериями, которые позволяют определить, насколько успешно усвоен тот или иной учебный материал, сформирован тот или иной практический навык. При этом есть возможность фиксировать как изменения общего уровня подготовленности каждого обучающегося, так и динамику его успехов в сравнении с предыдущими его же достижениями.

Учителю рекомендуется использовать критериальное оценивание таким образом, чтобы более эффективно организовывать учебный процесс, оказывать своевременную поддержку обучающимся и обеспечивать их прогресс в обучении, предоставлять информацию о результатах обучения заинтересованным сторонам.

Такая система оценивания направлена в первую очередь на мотивирование детей к успешному обучению, на выявление пробелов в знаниях и наглядную демонстрацию их роста.

2. Нормативная правовая база критериальной системы оценивания

Образовательный процесс в классах, реализующих обновленное содержание образования и внедряющих критериальную систему оценивания, осуществляется на основе следующих нормативных правовых документов:

✓ Закон Республики Казахстан «Об образовании» от 27 июля 2007 года № 319-III (с изменениями и дополнениями по состоянию на 22.12.2016 г.);

✓ Указ Президента Республики Казахстан от 1 марта 2016 года № 205 «Об утверждении Государственной программы развития образования и науки Республики Казахстан на 2016 – 2019 годы»;

✓ Постановление Правительства Республики Казахстан от 15 августа 2017 года № 484 «О внесении изменений и дополнений в постановление Правительства Республики Казахстан от 23 августа 2012 года № 1080 "Об утверждении государственных общеобязательных стандартов образования соответствующих уровней образования".

✓ Приказ № 422 от 18 августа 2017 года «О внесении изменений в приказ Министерства образования и науки Республики Казахстан от 7 июля 2016 года № 432 «О внесении дополнений в приказ Министерства образования и науки Республики Казахстан» от 8 ноября 2012 года № 500 «Об утверждении типовых учебных планов начального, основного среднего, общего среднего образования Республики Казахстан».

✓ Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 6 июня 2017 года № 265 «О внесении изменения в приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125 «Об утверждении Типовых правил проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся»;

✓ Приказ Министра образования и науки Республики Казахстан от 29 августа 2016 года № 531 «О внесении изменений в приказ исполняющего обязанности Министра образования и науки Республики Казахстан от 23 октября 2007 года № 502 «Об утверждении формы документов строгой отчетности, используемых организациями образования в образовательной деятельности»;

✓ Инструктивно-методическое письмо «Об особенностях организации образовательного процесса в общеобразовательных школах Республики Казахстан в 2017-2018 учебном году»;

Разработанные нормативные документы являются основой для реализации критериальной системы оценивания.

Кроме того, учителю 5-х классов следует обратить внимание на предложенные в рамках реализации обновленных учебных программ методические пособия и рекомендации по организации процесса обучения,

проведения формативного и суммативного оценивания, размещенные в электронной версии на сайтах НАО им. И. Алтынсарина, АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» (smk.edu.kz).

В основу разработки критериальной системы оценивания положен уровневый системный подход описания достижений обучающихся, который позволяет сгруппировать результаты обучения в зависимости от уровней мыслительной деятельности.

Таксономия (от греч. taxis – расположение, строй, порядок и nomos – закон) – теория классификации и систематизации сложно организованных областей действительности, обычно имеющих иерархическое строение (органический мир, объекты географии, геологии, языкознания, этнографии и т.д.).

Понятие «таксономия» было предложено швейцарским ботаником О. Декандолем, разрабатывавшим классификацию растений.

В рамках образовательной технологии в 1956 г. была создана первая таксономия педагогических целей – таксономия Блума.

Таксономия Блума — таксономия педагогических целей в познавательной сфере, предложенная американским психологом Бенджамином Блумом (1913—1999).

Таксономия Блума - инструмент для формирования уровня обученности и для педагогического наблюдения за траекторией развития каждого обучающегося.

Таксономия целей обучения Б.Блума имеет 6 уровней:

1. знание
2. понимание
3. применение
4. анализ
5. синтез
6. оценка

Конкретные действия обучающихся, свидетельствующие о достижении данного уровня, согласно Блуму можно описать следующим образом:

1. *Знание* - обозначает запоминание и воспроизведение изученного учебного материала — от конкретных фактов до целостной теории. Так, обучающийся воспроизводит термины, конкретные факты, методы и процедуры, основные понятия, правила и принципы.

2. *Понимание* – считается, что показателем понимания может быть преобразование материала из одной формы выражения — в другую, интерпретация материала, предположение о дальнейшем ходе явлений, событий.

3. *Применение* - обозначает умение использовать изученный материал в конкретных условиях и новых ситуациях, умение применять законы, теории в конкретных практических ситуациях.

4. *Анализ* - обозначает умение разбить материал на составляющие так, чтобы понимание общей структура, умеет вычленять части целого, выявлять взаимосвязи между ними, определяет принципы организации целого и оценивает значимость данных.

5. *Синтез* - обозначает умение комбинировать элементы, чтобы получить целое, обладающее новизной.

6. *Оценка* - обозначает умение оценивать значение того или иного материала.

Например, оценить логику построения письменного текста, соответствие выводов имеющимся данным, значимость того или иного продукта деятельности и другое.

Согласно уровням мыслительных навыков, выделенных Блумом, в таблице 1 представлены навыки, степень развития или сформированности которых следует оценивать как при формативном, так и при суммативном оценивании

В ней приводятся используемые глаголы для определения ожидаемых результатов по развитию всех уровней мыслительных навыков (таблица 1).

Таблица 1 Таксономия уровня мыслительных навыков по Блуму

№ п / п	Уровень мыслительных навыков	Перечень глаголов, соответствующих уровню мыслительных навыков	Глаголы, которые помогут разработать упражнения в соответствии с уровнями
1	Знание	Перечислить, запомнить, назвать, показать, закончить, повторить, воспроизвести, рассказать, вспомнить и др.	Сделайте сообщение Перечислите Опишите Воспроизведите Установите, что это, где это и т.д. Сформулируйте Узнайте Запомните Расскажите Изложите факты Повторите Определите и др.
2	Понимание	Обсудить, определить, рассказать, спросить, объяснить, сформулировать,	Измените Превратите Заново сформулируйте

		<p>преобразовать, демонстрировать и др.</p>	<p>Перефразируйте Опишите Объясните Сделайте общий обзор Сделайте рецензию Расскажите Обобщите Суммируйте Свяжите воедино Проинтерпретируйте Разъясните своими словами Сделайте заключение, вывод Сформулируйте основную идею и др.</p>
3	Применение	<p>Применить, вычислить, изменить, выбрать, классифицировать, завершить, продемонстрировать, обнаружить, инсценировать, задействовать, исследовать, провести эксперимент, проиллюстрировать, интерпретировать, оперировать, потренировать соотнести, спланировать, показать, сделать набросок, решить, использовать и др.</p>	<p>Примените Попробуйте на практике Используйте Употребите Решите Докажите Продемонстрируйте Проиллюстрируйте Покажите Сделайте отчет и др.</p>
4	Анализ	<p>Проанализировать, сгруппировать, вычислить, категоризировать, классифицировать, сравнить, связать, противопоставить, обсудить, дифференцировать, различить, разделить, исследовать, экспериментировать, объяснить, вывести, упорядочить, усомниться, соотнести, выбрать, разделить, проверить и др.</p>	<p>Проанализируйте Разбейте на части Рассмотрите критически Разыщите Найдите Определите Различите Отличить Проверьте Сравните Сопоставьте Сделайте обзор Проинспектируйте Сделайте исследование Осмотрите Изучите</p>

			Отделите Разделите Распределите на категории Классифицируйте и др.
5	Синтез	Сгруппировать, собрать, скомбинировать, составить, создать, разработать, сформулировать, обобщить, объединить, придумать, модифицировать, организовать, спланировать, подготовить, предложить, перегруппировать, переписать, установить, заменить, доопределить и др.	Создайте Придумайте Изобретите Составьте Предскажите Организируйте Спланируйте Сконструируйте Оформите Модифицируйте Измените Вообразите Предположите Что будет если Улучшите Создайте теорию Предложите
6	Оценка	Доказать, выбрать, сравнить, сделать вывод, убедить, аргументировать, решить, обосновать, объяснить, измерить, предсказать, проранжировать, порекомендовать, выделить, суммировать, поддержать, проверить, оценить, консультировать, экспертировать, рецензировать, исследовать, вывести	Составьте мнение Придите к выводу Отберите Выберите Решите Оцените Критически разберите Обоснуйте Объясните Обсудите Проверьте Проконтролируйте Аргументируйте Рекомендуйте Определите

3. Проведение суммативного оценивания

1. Неотъемлемой частью содержания образования является объективная и достоверная система оценки учебных достижений обучающихся.

Система оценивания является основным средством измерения достижений и диагностики проблем обучения, позволяющим определять качество

образовательного процесса.

С 2017-2018 учебного года 5-х классы страны переходят на обновление содержания образования и новую систему оценивания.

Новая система оценивания позволяет оценить учебные достижения обучающихся в соответствии с заранее известными критериями и позволяет установить степень соответствия реально достигнутых обучающимися результатов планируемыми целям обучения.

При этом оценивается только работа обучающегося, а не его личность; достижения обучающегося сравниваются не с достижениями других учеников, а с эталоном (образом отлично выполненной работы), который известен обучающимся заранее.

Внедрение системы критериального оценивания учебных достижений было необходимо для объективного оценивания учебных достижений обучающихся и определения индивидуальной траектории обучения каждого ученика.

Критериальное оценивание основывается на сравнении учебных достижений обучающихся с четко определенными, коллективно выработанными, заранее известными всем участникам процесса критериями, соответствующие целям и содержанию образования.

Система критериального оценивания учебных достижений обучающихся разрабатывается в соответствии с целями и задачами изучения предмета, ожидаемыми результатами обучения учебных программ по предметам.

Для сбора данных об успеваемости и прогрессе в обучении обучающихся в течение учебного года осуществляется два вида оценивания: формативное оценивание (ФО) и суммативное оценивание (СО). Формативное оценивание и суммативное оценивание составляют внутришкольное оценивание.

При этом оценивается только работа обучающегося, а не его личность; работа обучающегося сравнивается не с работами других учеников, а с эталоном (образом отлично выполненной работы); эталон известен обучающимся заранее. Система критериального оценивания в 5-х классах включает формативное оценивание и суммативное оценивание за разделы, четверти и учебный год.

Суммативное оценивание предназначено для определения интегрированного уровня освоения знаний и сформированности навыков у обучающихся при завершении раздела, четверти и проводится в конце изучения раздела и учебной четверти.

Суммативное оценивание выполняет несколько функций:

- фиксирует достижения обучающегося относительно утвержденного государством стандарта и отслеживает успеваемость отдельных учеников, школьных классов, уровня их подготовки и качества работы учителя (нормативная);
- обеспечивает содержательную связь между всеми участниками образовательного процесса, позволяет увидеть, все ли в порядке в образовательном процессе в конкретном классе, для конкретного

обучающегося (информативно-диагностическая).

2. В результате внедрения новой системы оценивания снижается тревожность ученика, а учитель становится консультантом, помощником обучающегося.

Внедряемая новая система оценивания достижений в рамках обновления содержания образования позволит объективно оценить учебные достижения обучающихся, определить индивидуальную траекторию развития каждого обучающегося с учетом его индивидуальных способностей, а также повысит мотивацию обучающихся на развитие умений и навыков, улучшит качество преподавания и обучения.

Преимуществом новой системы оценивания является то, что работа обучающегося проверяется по критериям оценивания, которые известны ему заранее и выставляются только за то, что они изучали, так как критерии оценивания представляют конкретное выражение учебных целей.

По каждой цели обучения разработаны критерии оценивания и каждый учитель, работающий в 5-м классе, может использовать ресурсы сайта СМК.

Критериальная система оценивания позволяет учителям самостоятельно разрабатывать критерии, способствующие получению качественных результатов и выстраивать индивидуальную траекторию обучения каждого ученика с учетом его индивидуальных способностей и особенностей, а также использовать разнообразные подходы и инструменты оценивания.

Обучающиеся в рамках новой системы оценивания могут использовать многообразие типов мыслительной деятельности и способностей для выражения своего понимания, прогнозирования собственного результата обучения, участвовать в рефлексии, оценивая себя и своих сверстников, а также использовать знания для решения реальных задач.

Говоря о родителях, мы тоже можем выделить преимущества новой системы оценивания, которые заключаются в том, что родители получают объективные доказательства уровня обученности своего ребенка, смогут отслеживать прогресс в обучении ребенка и смогут обеспечивать ребенку поддержку в процессе обучения.

И самое важное, с новой системой оценивания мы можем быть уверенными и спокойными за комфортность ребенка в классе и школе.

Достижение обучающимися целей обучения учебных программ способствует развитию навыков обучающихся.

Умение точно оценивать навыки является важным аспектом критериального оценивания. В данной таблице представлены навыки, включенные в учебную программу, и степень развития или сформированности которых следует оценивать при формативном и внутреннем суммативном оценивании.

Таблица 2 Оценивание сформированности навыков обучающихся уровням мыслительной деятельности

Знание	Знание и воспроизведение конкретных фактов, информации и их описание.
Понимание	Демонстрация понимания через правильное воспроизведение, предположение или интерпретацию информации.
Применение	Использование и применение информации и ранее полученных знаний в новом или незнакомом контексте или ситуациях.
Критическое мышление	Формирование суждения о достоверности и значимости информации или идей путем рассмотрения различных точек зрения.
Анализ	Демонстрация способности делить информационные материалы на составные части, изучать информацию для получения различных выводов путем определения мотивов или причин, умозаключений и/или нахождения доказательств для обоснования общих правил.
Синтез	Демонстрация способности реконструировать различные части ранее приобретенных знаний в новый контекст.
Оценка	Формирование суждения о значимости идей или фактов по определенным критериям.
Коммуникация	Способность взаимодействовать и договариваться с людьми, обосновывая и согласовывая свои интересы и взгляды, принятие взглядов и интересов других людей.
Коммуникация через аудирование	Понимание основного содержания устных высказываний на различные темы в рамках учебной программы и выделение в них ключевой информации; распознавание мнения говорящего; определение значения слов по контексту; восприятие и понимание содержания различных типов текстов, соответствующих уровню учащихся, с использованием разных стратегий: понимание основного содержания услышанного, выбор и
Знание	Знание и воспроизведение конкретных фактов, информации и их описание.

По языковым предметам необходимо оцениваются 4 вида речевой деятельности: аудирование (слушание), говорение, письмо и чтение. В таблице 4 дано описание языковых навыков, которые обучающимся необходимо достичь в процессе обучения (таблица 3).

Таблица 3 Виды речевой деятельности

Навыки	Описание
Коммуникация через аудирование (слушание)	Понимание основного содержания устных высказываний на различные темы в рамках учебной программы и выделение в них ключевой информации; распознавание мнения говорящего; определение значения слов по контексту; восприятие и понимание содержания различных типов текстов, соответствующих уровню учащихся, с использованием разных стратегий: понимание основного содержания услышанного, выбор и понимание необходимой/ конкретной информации, деталей текста с опорой на знакомые слова, фразы и выражения.
Письмо	Планирование, написание, редактирование и корректировка письменных работ на различные темы в рамках учебной программы; умение писать о настоящих и вымышленных событиях, критические отзывы на прочитанное; писать достаточно грамотно, не допуская орфографических и грамматических ошибок; придерживаться определенного стиля; связывать предложения в параграфы, используя различные слова-связки.
Коммуникация через чтение	Понимание основного содержания художественных и научных текстов на различные темы в рамках учебной программы и выделение в них ключевой информации, применение различных стратегий поиска информации; определение значения слов по контексту; распознавание отношения и мнения автора; использование различных бумажных и цифровых источников для проверки значения слов и углубления понимания прочитанного.
Говорение	Использование слов официального и разговорного стилей речи в беседе на различные темы в рамках учебной программы; умение задавать более сложные вопросы для получения необходимой информации; выразить собственное мнение; реагировать на неожиданные комментарии; общаться со сверстниками в процессе выполнения задания; грамотно применять специфическую лексику; пересказывать истории и события.

Важным при оценивании достижений обучающихся является то, что у учителей и обучающихся было единое понимание критериев оценивания, которые должны быть достигнуты в ходе проведения суммативного оценивания. В этом случае необходимо познакомить с критериями оценивания обучающихся в начале проведения суммативного оценивания и обсудить возникшие вопросы.

Суммативное оценивание проводится для предоставления учителям, обучающимся и родителям информации о прогрессе обучающихся по завершении разделов/сквозных тем учебных программ и четверти с выставлением баллов и оценок. В процессе фиксирования осуществляется сбор доказательств, демонстрирующих знания и навыки обучающихся согласно содержанию учебной программы.

В методической разработке даны рекомендации по проведению суммативного оценивания для определения интегрированного уровня освоения знаний и сформированности навыков у обучающихся при завершении раздела/четверти и учебного года.

Уровень подготовки обучающихся определяется через ожидаемые результаты обучения, которые спроектированы с учетом специфики каждой образовательной области. Учителю предлагается таблица количества суммативных работ в течении учебного года и четверти (таблица 4), а также таблица баллов по суммативному оцениванию по учебным предметам 5-го класса (таблица 5), в которой указаны максимальные баллы суммативных работ по предметам.

Таблица 4 Количество суммативных работ по учебным предметам 5-класса по четвертям (с русским языком обучения)

Предметы/четверти	1 четверть	2 четверть	3 четверть	4 четверть	итого
Русский язык	2	2	2	2	8
Русская литература	1	1	1	1	4
Казахский язык и литература	3	3	4	3	13
Английский язык	2	2	2	2	8
Математика	3	1	3	4	11
Информатика	2	1	2	1	6
Естествознание	2	1	2	2	7

История Казахстана	1	2	2	3	8
Всемирная история	3	2	3	2	10

5-ші сыныптардағы (қазақ тілінде оқитын) пәндер бойынша әрбір тоқсандығы жинақтық бағалау жұмыстарының саны

Пәндер/тоқсандар	1тоқсан	2 тоқсан	3тоқсан	4тоқсан	барлығы
Қазақ тілі	3	2	3	2	10
Қазақ әдебиеті	3	3	3	3	12
Орыс тілі мен әдебиеті	2	2	2	1	7
Ағылшын тілі	2	2	2	2	8
Математика	3	1	3	4	11
Информатика	2	1	2	1	6
Дүние тану	2	1	2	2	7
Қазақстан тарихы	1	2	2	3	8
Дүние жүзі тарихы	3	2	3	2	10

Таблица 5 Количество баллов по суммативному оцениванию по разделам в 5-классах (с русским языком обучения)

предметы	1 четверть				2 четверть				3 четверть				4 четверть			
	С О Р1	С О Р2	С О Р3	С О Р4	С О Р1	С О Р2	С О Р3	С О Р4	С О Р1	С О Р2	С О Р3	С О Р4	С О Р1	С О Р2	С О Р3	С О Р4
Русский язык	10	5	9	10	10	12	2	10	10	5	9	10	10	14	10	

Русская литература	5	7	10		5	7	10		5	7	10		5	7	10	
Қаз.язық и литература	5	10	10	10	5	10	10	10	5	10	10	10	5	10	10	10
Английский язык	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Математика	8	9	3		20				5	9	6		5	5	9	1
Информатика	10	10			20				10	10			20			
Естествознание	7	13			20				10	10			16	4		
История Казахстана	20				15	5			6	14			6	3	11	
Всемирная история	8	4	8		6	14			6	8	6		15	5		

5-ші сыныптарда (қазақ тілінде оқитын) тараулар бойынша жинақтаушы бағалаудың балдар саны

Пәндер	1 тоқсан				2 тоқсан				3 тоқсан				4 тоқсан			
	ТЖБ1	ТЖБ2	ТЖБ3	ТЖБ4	ТЖБ1	ТЖБ2	ТЖБ3	ТЖБ4	ТЖБ1	ТЖБ2	ТЖБ3	ТЖБ4	ТЖБ1	ТЖБ2	ТЖБ3	ТЖБ4
Қазақ тілі	10	10	10		10	10	10		10	10	10		10	10	10	
Қазақ әдеб	5	10	5		5	10	5		5	10	5		5	10	5	

иеті																
Орыс тілі және әдебиеті	5	10	10	10	5	10	10	10	5	10	10	10	5	10	10	10
Ағылшын тілі	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Математика	8	9	3		20				5	9	6		5	5	9	1
Информатика	10	10			20				10	10			20			
Дүниетану	7	13			20				10	10			16	4		
Қазақстан тарихы	20				12	8			12	8			6	2	12	
Дүниежүзі тарихы	8	4	8		9	11			8	8	6		15	5		

Суммативное оценивание включает процедуры суммативного оценивания по разделу/сквозной теме, за четверть и за учебный год.

Подходы к оцениванию могут отличаться в зависимости от содержания предмета и вида критериального оценивания.

Суммативные задания за разделы/сквозные темы и четверть должны содержать только пройденный обучающимися материал учебных программ.

Выполнение работ по суммативному оцениванию обязательно для всех обучающихся.

Повторное выполнение суммативного оценивания за разделы/сквозные темы и за четверть не допускается.

Задания суммативного оценивания за четверть разрабатываются на основе спецификаций суммативного оценивания за четверть. Спецификации

представляют собой единые требования к структуре и содержанию суммативного оценивания за четверть и его проведению для всех организаций среднего образования.

Спецификации включают: цель, обзор суммативного оценивания за четверть, инструкции по проведению, образцы заданий суммативного оценивания за четверть, схемы выставления баллов к заданиям.

Задания суммативного оценивания учитель составляет самостоятельно или использует задания, рекомендованные в Методических рекомендациях по суммативному оцениванию, разработанных АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы». Учитель может использовать несколько вариантов суммативных работ.

Суммативное оценивание по языковым предметам проводится по четырем видам речевой деятельности (аудирование (слушание), говорение, чтение, письмо). Оценивание слушания и говорения проводится на уроках в течение недели, в которую запланировано проведение суммативного оценивания.

Методические рекомендации по суммативному оцениванию, разработанные для учителей всех уровней образования (размещены на сайте НИШ и НАО им. И. Алтынсарина), отражают подходы к организации и проведению суммативного оценивания за разделы/сквозные темы и четверти. Документ содержит следующую информацию:

- рекомендации по разработке заданий для суммативного оценивания за раздел/сквозную тему;
- образцы заданий по суммативному оцениванию за раздел/сквозную тему с дескрипторами и баллами;
- спецификации суммативного оценивания за четверть для разработки заданий и проведения процедуры;
- образцы заданий для суммативного оценивания за четверть со схемами выставления баллов.

Для обеспечения объективности и прозрачности оценивания результатов обучения обучающихся по суммативному оцениванию за четверть учителями проводится процесс модерации.

Модерация предназначена для обсуждения результатов суммативных работ обучающихся учителями по одному предмету и параллели классов с целью стандартизации оценивания.

Учителя-предметники проводят процесс модерации в конце четверти с целью стандартизации отметок внутри одного предмета и одного класса. Время между проведением суммативной работы и проведением модерации не должно превышать более 3 рабочих дней.

Модерация позволяет значительно повысить результативность и качество образовательного процесса.

На заседании по модерации учителя обсуждают суммативные работы в соответствии со схемой выставления баллов, при необходимости коллективно вносят изменения и/или дополнения в схему выставления баллов. По завершению модерации заполняется протокол.

По итогам модерации суммативные работы обучающихся, баллы которых подлежат изменению, перепроверяются. Балл за суммативную работу по итогам модерации может быть изменен как в сторону увеличения, так и в сторону уменьшения.

В соответствии с Типовыми правилами проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся в организациях образования, реализующих общеобразовательные учебные программы начального, основного среднего, общего среднего образования в случае отсутствия обучающегося в день проведения суммативного оценивания по уважительной причине (болезнь, смерть близких родственников, участие в конференциях, олимпиадах и научных соревнованиях) обучающийся должен пройти суммативное оценивание в течение двух недель после прибытия в школу.

Если обучающийся отсутствует до двух недель по уважительной причине (болезнь, смерть близких родственников, участие в конференциях, олимпиадах и научных соревнованиях), он должен пройти суммативное оценивание после прибытия в школу в течение двух недель.

В случае отсутствия обучающегося более двух недель по уважительной причине (болезнь, смерть близких родственников, участие в конференциях, олимпиадах и научных соревнованиях) он должен пройти суммативное оценивание по индивидуальному графику, составленному школой.

При отсутствии результатов суммативного оценивания за раздел (сквозную тему) и четверть обучающийся является временно не аттестованным.

При предоставлении отчета по успеваемости временно не аттестованные обучающиеся не учитываются, отчет по их успеваемости предоставляется дополнительно.

Результаты суммативного оценивания обучающихся в виде баллов переводятся в четвертную и годовую оценки согласно шкале перевода баллов в оценки.

Информация по итогам суммативного оценивания за раздел/сквозную тему предоставляется обучающимся и родителям или иным законным представителям в бумажном или электронном формате (рубрики, комментариев и др.).

В первом полугодии 1 класса суммативное оценивание уровня усвоения учебного материала не проводится, следовательно, четвертная оценка выставляется только в 3 и 4 четвертях.

Четвертная оценка выставляется на основании результатов суммативного оценивания за разделы/сквозные темы в процентном соотношении 50% на 50%. Это означает, что обучающийся набирает 50% оценки за четверть по результатам суммативных работ по разделам/сквозным темам, 50% – по результату суммативной работы за четверть. Сумма этих двух частей представляет итоговую оценку за четверть.

В 1 классе годовая оценка выставляется по итогам 3 и 4 четвертей на основании результатов по суммативному оцениванию за разделы/сквозные темы и четверти в процентном соотношении 50% на 50%. Для расчёта годовой

оценки складываются общие баллы обучающегося за суммативное оценивание за разделы/сквозные темы и суммативное оценивание за четверти. Далее по процентному соотношению (50%:50%) определяется процентное содержание баллов за учебный год. Подсчет оценок осуществляется автоматически по формуле, введенной в электронный журнал.

Пересмотр четвертных и годовых оценок не допускается.

Освобождение обучающихся от уроков физической культуры по состоянию здоровья не влияет на их перевод в следующий класс.

Форма электронного журнала представляет собой таблицу, куда вносятся достижения обучающихся в течение четвертей (баллы по суммативному оцениванию за разделы и четверти), а также производится автоматический расчет оценок согласно шкале, предусматривающей перевод баллов в оценки (только по итогам четверти и учебного года) (рис.1).

Для каждого учебного предмета по всем уровням образования разработан свой формат электронного журнала, в котором указано количество суммативных работ за раздел в каждой четверти.

Рисунок 1 Электронный журнал

Школа: _____																											
Временная форма электронного журнала по _____ за 1 четверть для 1 класса																											
№	ИИН	Ф.И.О. ученика	Класс	Суммативное оценивание по разделам учебной программы						Суммативное оценивание за четверть		Расчет оценки за четверть															
				50%						50%		100%		Сумма %	Оценка												
				Раздел 1. СОр 1		Раздел 2. СОр 2		Раздел 3. СОр 3		СОч		% СОр (приравненный к 50%)	% СОч (приравненный к 50%)														
				Макс. балл:	10	Макс. балл:	20	Макс. Балл:	30	Макс. Балл:	50																
1	1234567891011	Ученик 1	1А	10	10	20	20	30	30	50	50	50,0%	50,0%	100%	5												
2	1234567891012	Ученик 2	1А	9	10	18	20	27	30	45	50	45,0%	45,0%	90%	5												
3	1234567891013	Ученик 3	1А	8	10	16	20	24	30	40	50	40,0%	40,0%	80%	4												
4	1234567891014	Ученик 4	1А	7	10	14	20	21	30	35	50	35,0%	35,0%	70%	4												
5	1234567891015	Ученик 5	1А	6	10	12	20	18	30	30	50	30,0%	30,0%	60%	4												
6	1234567891016	Ученик 6	1А	5	10	10	20	15	30	25	50	25,0%	25,0%	50%	3												
7	1234567891017	Ученик 7	1А	4	10	8	20	12	30	20	50	20,0%	20,0%	40%	3												
8	1234567891018	Ученик 8	1А	3	10	6	20	9	30	15	50	15,0%	15,0%	30%	3												
9	1234567891019	Ученик 9	1А	2	10	4	20	6	30	10	50	10,0%	10,0%	20%	2												
10	1234567891020	Ученик 10	1А	1	10	2	20	3	30	5	50	5,0%	5,0%	10%	2												
Учитель: _____																											
Количество:																											
«5» - 2																											
«4» - 3																											
«3» - 3																											
«2» - 2																											
«1» - 0																											
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Процент</th> <th>Оценка</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>81% - 100%</td> <td>«5»</td> </tr> <tr> <td>51% - 80%</td> <td>«4»</td> </tr> <tr> <td>21% - 50%</td> <td>«3»</td> </tr> <tr> <td>1% - 20%</td> <td>«2»</td> </tr> <tr> <td>0%</td> <td>«1»</td> </tr> </tbody> </table>																Процент	Оценка	81% - 100%	«5»	51% - 80%	«4»	21% - 50%	«3»	1% - 20%	«2»	0%	«1»
Процент	Оценка																										
81% - 100%	«5»																										
51% - 80%	«4»																										
21% - 50%	«3»																										
1% - 20%	«2»																										
0%	«1»																										

В целях оказания методической поддержки учителям АОО «НИШ» разработан портал «Системно-методический комплекс» (smk.edu.kz). СМК является информационно-методической базой для учителей, площадкой для обмена педагогическим опытом, информационным пространством для развития сетевого взаимодействия, онлайн платформой, подготовленной в рамках обновления содержания среднего образования.

Что можно найти в СМК?

СМК содержит следующие модули, в котором доступны файлы для просмотра/скачивания:

1. В модуле «Документы для использования в работе» размещены учебные программы, учебные планы, ГОСО, типовые учебные планы.

2. В модуле «Поурочное планирование» размещены разработки уроков с составляющими компонентами в разрезе предмета и класса, структурированные согласно учебному плану.

3. В модуле «УМК» размещены учебно-методический комплекс согласно предметам начальной школы, учебные пособия, мастер-классы по достижению целей обучения.

4. Модуль «Критериальное оценивание» содержит руководства по критериальному оцениванию, сборники заданий формативного и суммативного оцениваний, видео и презентационные ресурсы.

5. В модуле «Онлайн уроки и семинары» размещены онлайн семинары по ФО, онлайн уроки. в целях реализации обмена педагогическим опытом учителям предоставлена возможность публикации своих материалов по обновленной программе. Для того, чтобы разместить материал, необходимо нажать на кнопку «Добавить материал», расположенную в верхнем правом углу.

6. «Форум» позволяет разместить вопросы и получить консультацию от сотрудников Национальной академии образования им. И. Алтынсарина и АОО «Назарбаев Интеллектуальные школы» по актуальным направлениям обновленного содержания образования (организационные вопросы, содержание учебников, оценивание обучающихся и др.).

Разработанные и размещенные на портале «Системно-методический комплекс» ресурсы рекомендованы для использования, но право педагога разрабатывать их самостоятельно (краткосрочные планы, задания, используемые ресурсы и др.).

Как пользоваться СМК?

Пользователю для входа в портал сначала надо зарегистрироваться. Для этого необходимо:

1. На главной странице портала необходимо нажать на кнопку «Зарегистрироваться». Перед вами откроется регистрационная форма, в которой нужно будет ввести соответствующие данные. Система предварительно проверяет корректность введенного ИИНа. Если ИИН верный, активируются следующие поля регистрационной формы: «Фамилия», «Имя»,

«Регион», «Населенный пункт», «Организация/Школа», «E-mail» (необходимо ввести адрес вашей действующей электронной почты), «Пароль» (пароль должен состоять не менее чем из шести символов), «Повторите пароль». После заполнения регистрационной формы и нажатия кнопки "Зарегистрироваться" вам будет предоставлен доступ.

2. После того, как вы пройдете регистрацию, вам необходимо активировать ваш аккаунт. Для этого необходимо зайти в электронную почту, которую вы указали при регистрации. В течение нескольких секунд к вам на почту поступит уведомление, в котором необходимо будет пройти по ссылке для активации аккаунта.

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН

БҰЙРЫҚ

ПРИКАЗ

2017-ж. 6 наурыз № 265

Астана қ.

г. Астана

«Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау өткізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы

БҰЙЫРАМЫН:

1. «Білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылау, аралық және қорытынды аттестаттау өткізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2008 жылғы 18 наурыздағы № 125 бұйрығына (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 5191 болып тіркелген, «Заң газетінің» 2008 жылғы 30 мамырдағы № 81 (1307) санында жарияланған) мынадай өзгеріс енгізілсін:

көрсетілген бұйрықпен бекітілген Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білімнің білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарындағы білім алушылардың үлгеріміне ағымдық бақылаудың, оларды аралық және қорытынды аттестаттау жүргізудің үлгі қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) осы бұйрыққа қосымшаға сәйкес редакцияда жазылсын.

2. Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрілігі Мектепке дейінгі және орта білім департаменті (З.Ә. Максұтова) заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықтың Қазақстан Республикасы Әділет министрілігінде мемлекеттік тіркелуін;

2) осы бұйрықтың көшірмесін Қазақстан Республикасы Әділет министрілігінде мемлекеттік тіркелген күннен кейінгі күнтізбелік он күн ішінде мерзімді баспасөз басылымдарына, сондай-ақ Қазақстан Республикасы нормативтік құқықтық актілерінің эталондық бақылау банкіне ресми жариялау

Бланк сериялық нөмірсіз жарамсыз болып табылады.
Бланк без серияльного номера недействителен.

012163

және енгізу үшін Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Республикалық құқықтық ақпарат орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы республикалық мемлекеттік кәсіпорнына жолдауды;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды;

4) осы бұйрық Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуден өткеннен кейін он жұмыс күні ішінде Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінің Заң қызметі және халықаралық ынтымақтастық департаментіне осы тармақтың 1), 2) және 3) тармақшаларында көзделген іс-шаралардың орындалуы туралы мәліметтерді ұсынуды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасының Білім және ғылым вице-министрі Э.А. Суханбердиеваға жүктелсін.

4. Осы бұйрық 3, 4, 6, 8, 9, 10 және 11 (12)-сыныптар үшін 2017 жылғы 1 қыркүйектен күшіне енетін Қағидалардың 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 және 11-тармақтарын, 2017 жылғы 1 қыркүйектен 1, 2, 5 және 7-сыныптар үшін, 2018 жылғы 1 қыркүйектен 3, 6, 8 және 10-сыныптар үшін, 2019 жылғы 1 қыркүйектен 4, 9 және 11 (12) сыныптар үшін күшіне енетін Қағидалардың 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31 және 32-тармақтарын қоспағанда алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Бұл ретте Қағидалардың 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 және 11-тармақтары 3, 6, 8 және 10 сыныптар үшін 2018 жылғы 1 қыркүйекке дейін, 4, 9 және 11-сыныптар үшін 2019 жылғы 1 қыркүйекке дейін қолданылады.

Қазақстан Республикасының
Білім және ғылым министрі

Е. Сағадиев

	<p>Приложение к приказу Министра образования и науки Республики Казахстан от 6 июня 2017 года № 265</p>
	<p>Утверждены приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 18 марта 2008 года № 125</p>

**Типовые правила проведения текущего контроля успеваемости,
промежуточной и итоговой аттестации обучающихся в организациях
образования, реализующих общеобразовательные учебные
программы начального, основного среднего, общего среднего
образования**

Глава 1. Общие положения

1. Настоящие Типовые правила проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся в организациях образования, реализующих общеобразовательные учебные программы начального, основного среднего, общего среднего образования (далее - Правила) разработаны в соответствии с подпунктом 19) статьи 5 Закона Республики Казахстан от 27 июля 2007 года "Об образовании" и определяют порядок проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной и итоговой аттестации обучающихся, независимо от форм собственности и ведомственной подчиненности.

2. В настоящих Правилах используются следующие определения:

1) оценивание – процесс соотнесения реально достигнутых обучающимися результатов обучения с ожидаемыми результатами обучения на основе выработанных критериев;

2) критерии оценивания – признаки, на основании которых производится оценка учебных достижений обучающихся;

3) текущий контроль успеваемости обучающихся – это систематическая проверка знаний обучающихся, проводимая педагогом на текущих занятиях, в соответствии с общеобразовательной учебной программой;

4) промежуточная аттестация обучающихся – процедура, проводимая с целью оценки качества освоения обучающимися содержания части или всего объема одной учебной дисциплины после завершения ее изучения;

5) итоговая аттестация обучающихся – процедура, проводимая с целью определения степени освоения обучающимися объема учебных дисциплин, предусмотренных государственным общеобязательным стандартом соответствующего уровня образования, утвержденным постановлением Правительства Республики Казахстан от 23 августа 2012 года № 1080 (далее - ГОСО);

6) суммативное оценивание – вид оценивания, которое проводится по завершении определенного учебного периода (четверть, учебный год), а также изучения разделов (сквозных тем) в соответствии с учебной программой;

7) модерация – процесс обсуждения работ обучающихся по суммативному оцениванию за четверть с целью стандартизации выставления баллов для обеспечения объективности и прозрачности оценивания;

8) ожидаемые результаты обучения – совокупность компетенций, выражающих, что именно обучающийся будет знать, понимать, демонстрировать по завершении процесса обучения;

9) формативное оценивание – вид оценивания, которое проводится в ходе повседневной работы в классе, является текущим показателем успеваемости обучающихся, обеспечивает оперативную взаимосвязь между обучающимся и учителем в ходе обучения, обратную связь между учеником и педагогом и позволяет совершенствовать образовательный процесс.

Глава 2. Порядок проведения текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации обучающихся

3. Текущий контроль успеваемости обучающихся проводится с первой четверти (полугодия) учебного года во 2-11 (12) классах учителями по всем учебным предметам.

В первом полугодии 1 класса оценки за уровень усвоения учебного материала не выставляются.

4. Годовая оценка по предметам обучающихся 1-11 (12) классов выставляется на основании четвертных (полугодовых) оценок.

Итоговая оценка по предметам обучающихся в 5-11 (12) классов выставляется на основании четвертных, годовых и экзаменационных оценок.

Пересмотр четвертных, полугодовых, годовых и итоговых оценок не допускается.

5. Для обучающихся 2-4 классов, имеющих неудовлетворительные годовые оценки по одному или двум предметам, повторно организуются контрольные работы в форме устных, письменных или тестовых заданий. По итогам контрольных работ при получении оценок "3", "4", "5" обучающиеся переводятся в следующий класс.

6. Обучающиеся 5-8 (9), 10 (11) классов, имеющие неудовлетворительные годовые оценки по одному или двум предметам, допускаются к промежуточной аттестации.

Обучающиеся 2-8 (9), 10 (11) классов, имеющие неудовлетворительные годовые оценки по трем и более предметам, не допускаются к промежуточной аттестации, оставляются на повторный год обучения.

Обучающиеся 1 классов на повторный год обучения не оставляются, за исключением обучающихся, которые оставлены по рекомендации психолого-медико-педагогической консультации и по согласованию с родителями или законными представителями ребенка.

7. Промежуточная аттестация обучающихся проводится в 5-8 (9), 10 (11) классах до 31 мая, после завершения учебного года. Перечень учебных предметов (не более двух), формы и сроки проведения промежуточной аттестации устанавливаются решением педагогического совета школы (далее - педсовет).

8. Обучающиеся 5-8 (9), 10 (11) классов, имеющие неудовлетворительные итоговые оценки по одному или двум предметам, подлежат повторной промежуточной аттестации по этим предметам. На период летних каникул данным обучающимся даются учебные задания по соответствующим предметам.

9. Повторная промежуточная аттестация проводится не ранее 3-х недель после завершения учебного года. В случае получения при повторной аттестации неудовлетворительных итоговых оценок, обучающиеся оставляются на повторное обучение.

10. Из 2-8 (9), 10 (11) классов в следующий класс переводятся обучающиеся, имеющие годовые и итоговые оценки "3", "4", "5" по всем учебным предметам.

11. Обучающиеся 5-8 (9), 10 (11) классов, имеющие годовые оценки "5" по всем учебным предметам, в следующий класс переводятся без экзаменов.

Глава 3. Порядок проведения текущего контроля успеваемости обучающихся по обновленному содержанию среднего образования

12. Оценка учебных достижений обучающихся осуществляется в форме формативного и суммативного оценивания.

13. Формативное оценивание проводится для мониторинга достижений обучающимися конкретных целей обучения и дальнейшего выстраивания дифференцированной и индивидуальной работы с каждым обучающимся.

14. Текущий контроль успеваемости обучающихся проводится педагогами в форме суммативного оценивания для определения и фиксирования уровня усвоения содержания учебного материала по завершении четверти, изучения разделов (сквозных тем). Суммативное оценивание проводится с третьей четверти в 1 классе, с первой четверти учебного года во 2-11 (12) классах.

15. По предметам "Самопознание", "Художественный труд", "Музыка", "Физическая культура" суммативное оценивание не проводится. В конце четверти ("Физическая культура"), полугодия ("Самопознание", "Художественный труд", "Музыка") и учебного года по указанным предметам выставляется "зачет" ("незачет").

16. Задания суммативного оценивания выполняются обучающимися и содержат пройденный ими материал в соответствии с Типовыми учебными программами по общеобразовательным предметам, утвержденными приказом Министра образования и науки Республики Казахстан от 3 апреля 2013 года № 115 "Об утверждении типовых учебных программ по общеобразовательным предметам, курсам по выбору и факультативам для общеобразовательных организаций" (зарегистрированный в Реестре государственной регистрации нормативных правовых актов под № 8424).

17. Задания формативного и суммативного оценивания составляются педагогами самостоятельно.

18. Суммативное оценивание по языковым предметам проводится по четырем видам речевой деятельности (аудирование (слушание), говорение, чтение, письмо). Оценивание навыков аудирования (слушания) и говорения проводится на уроках в течение недели, на которую запланировано проведение суммативного оценивания.

19. Для обеспечения объективности и прозрачности оценивания результатов обучения обучающихся по учебным предметам, по которым проводится суммативное оценивание за четверть в письменной форме, педагогами проводится модерация.

По итогам модерации суммативные работы обучающихся за четверть, баллы которых подлежат изменению, перепроверяются. Балл за суммативную работу за четверть по итогам модерации изменяется как в сторону увеличения, так и в сторону уменьшения.

20. В случае отсутствия обучающегося до двух недель по уважительной причине (по состоянию здоровья, смерть близких родственников, участие в конференциях, олимпиадах и конкурсах научных проектов (научных соревнованиях)), обучающийся проходит суммативное оценивание после прибытия в организацию среднего образования (далее – школа) в течение двух недель по индивидуальному графику, составленному школой.

21. При отсутствии результатов суммативного оценивания за раздел (сквозную тему) и четверть обучающийся является временно не аттестованным.

22. Суммативные работы обучающихся за текущий учебный год хранятся в школе в течение одного учебного года.

23. Результаты суммативного оценивания обучающихся в виде баллов переводятся в четвертную и годовую оценки по шкале перевода баллов в оценки согласно приложению 1 к настоящим Правилам.

24. Информация по итогам формативного и суммативного оценивания предоставляется обучающимся, родителям или законным представителям ребенка в бумажном или электронном формате.

Результаты формативного оценивания не учитываются при выставлении оценок за четверть и учебный год.

25. Четвертная оценка выставляется на основании результатов суммативного оценивания за разделы (сквозные темы) и четверть в процентном соотношении 50% на 50%.

26. В 1 классе годовая оценка выставляется по итогам 3 и 4 четвертей на основании результатов суммативного оценивания.

Обучающиеся 1 класса не оставляются на повторный год обучения, за исключением обучающихся, которым рекомендован повторный год обучения на основании заключения психолого-медико-педагогической консультации и (или) по согласованию с родителями или законными представителями ребенка.

27. Годовая оценка по предметам обучающихся 2-11 (12) классов выставляется на основании суммы результатов суммативного оценивания за разделы (сквозные темы) и четверти в процентном соотношении 50% на 50%.

Итоговая оценка обучающегося по учебным предметам в 5-11 (12) классах выставляется на основании годовых и экзаменационных оценок.

28. Для обучающихся 2-8 (9) и 10 (11) классов, имеющих годовую оценку "2" по одному или двум предметам, организуется суммативное оценивание за учебный год, включающее содержание материала за учебный год, которое проводится согласно графику, составленному школой.

Обучающиеся 2-8 (9) и 10 (11) классов, имеющие годовую оценку "2" по трем и более предметам, оставляются на повторный год обучения.

При получении оценок "3", "4", "5" обучающиеся 2-8 (9) и 10 (11) классов переводятся в следующий класс.

29. Обучающиеся 2-8 (9) и 10 (11) классов, повторно получившие оценку "2", по одному или двум учебным предметам, подлежат дополнительному суммативному оцениванию за учебный год по данным предметам.

Дополнительное суммативное оценивание проводится до начала нового учебного года.

В случае получения за дополнительное суммативное оценивание оценки "2" обучающиеся оставляются на повторное обучение.

30. Пересмотр четвертных, годовых и итоговых оценок не допускается.

31. При переводе обучающегося из одной школы в другую его результаты за суммативное оценивание (максимальные баллы суммативного оценивания за разделы (сквозные темы) и четверть) оформляются выпиской из электронного (бумажного) журнала, заверяются подписью директора, печатью школы и выдаются вместе с личным делом ученика.

32. Освобождение обучающихся по состоянию здоровья от учебных предметов "Художественный труд", "Начальная военная и технологическая подготовка" и "Физическая культура" не влияет на их перевод в следующие классы.

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Задания по суммативному оцениванию за 1 четверть по предмету «История Казахстана» в 5-х классах

Задания по суммативному оцениванию
за раздел «Жизнь древних людей на территории Казахстана»

Тема	Жизнь древнейших людей Древние наскальные рисунки Казахстана Стоянки эпохи камня на территории Казахстана
Цель обучения первобытных первобытных людей	5.1.2.1 Демонстрировать жизнь и быт людей в творческой форме 5.2.1.1 Описывать верования
первобытных людей	5.2.2.1 Описывать археологические памятники
Уровень мыслительных навыков	Знание и понимание Применение
Критерии оценивания	<i>Обучающийся</i> <ul style="list-style-type: none"> • Составляет рассказ о жизни и занятиях первобытных людей<ul style="list-style-type: none"> • Соотносит термины верования первобытных людей с определениями и рисунками отражающими первобытные религиозные верования • Сравнивает археологические памятники
Время выполнения:	20 минут
Задания	

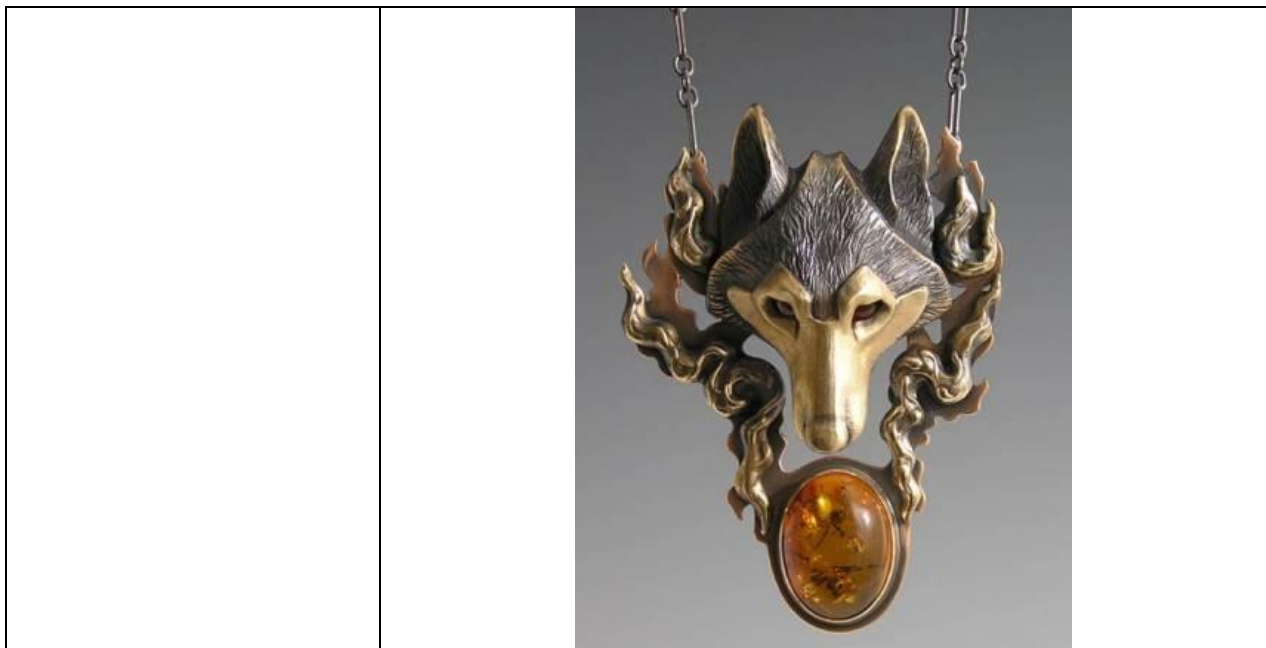
2. Используя иллюстрации, опишите жизнь и быт первобытных людей.

2. Соотнесите термины с иллюстрациями. Дайте определение.

Термин	Иллюстрация
1. Фетишизм	А.
2. Тотемизм	В.
3. Магия	С.

Ответы: 1 - 2 - 3 -

1. Фетишизм – это...

2. Тотемизм – это...

3. Магия – это ...

3. Заполните сравнительную таблицу, запишите особенности археологических памятников палеолита Бориказган и Батпак (географическое расположение, хронология, артефакты, уникальность). Сделайте вывод по результатам сравнения памятников.

Памятник	Бориказган	Батпак
Общее		
Различное		
Вывод		

Критерии оценивания	№ задания	Дескрипторы	Балл
		Обучающийся	
Составляет рассказ о жизни и занятиях первобытных людей	1	определяет, что такое «человеческое стадо»;	1
		говорит о том, что мужчины занимались охотой, а женщины собирательством (половое разделение труда);	1
		определяет разделение (каким	1

		образом) на роды и племена;	
		называет и различает орудия труда древних людей: дубинка;	1
		называет и различает орудия труда древних людей: палка-копалка;	1
		называет и различает орудия труда древних людей: чоппер;	1
		называет и различает орудия труда древних людей: чоппинг;	1
		называет жилище первобытного человека – пещеру;	1
Соотносит формы верований первобытных людей с определениями и рисунками	2	определяет значение термина фетишизм;	1
		определяет значение термина тотемизм;	1
		определяет значение термина магия	1
Сравнивает археологические памятники Казахстана	3	описывает особенности памятников, их уникальность;	1
		указывает хронологию памятников;	1
		описывает особенности найденных артефактов;	1
		делает выводы по результатам сравнения памятников.	1
Всего баллов			15

Рубрика для предоставления информации родителям
по итогам суммативного оценивания за раздел

«Жизнь древних людей на территории Казахстана»

ФИО обучающегося _____

Критерии оценивания	Уровень учебных достижений		
	Низкий	Средний	Высокий

Составляет рассказ о жизни и занятиях первобытных людей используя иллюстрации	Затрудняется при составлении рассказа о жизни древнего человека, а так же в описании занятий древнего человека ☐	Допускает неточности при составлении рассказа о жизни древнего человека, а так же при описании одного из занятий древнего человека ☐	Составляет содержательный рассказ, а так же описывает основные занятия древнего человека ☐
Соотносит термины про верования первобытных людей с рисунками, дает определения	Затрудняется при соотнесении терминов с рисунками, не может дать определения ☐	Допускает ошибки при соотнесении отдельных терминов с рисунками, а также при формулировке определения ☐	Соотносит все термины с рисунками, может дать определения терминов ☐
Сравнивает археологические памятники	Затрудняется при описании особенностей памятников и найденных артефактов ☐	Допускает неточности при описании особенностей памятников и найденных артефактов ☐	Описывает особенности памятников и найденных артефактов ☐

Задания по суммативному оцениванию за 1 четверть
Суммативное оценивание за раздел «Жизнь древних кочевников»

Тема
Казахстана
скотоводства
кочевников

Освоение железа на территории
Возникновение кочевого
Материальная культура древних

Цель обучения
5.4.2.2 Объяснять влияние развития металлургии на различные сферы хозяйства

5.4.1.2 Объяснять формирование кочевого скотоводства
земледелия

и

5.2.2.3 Описывать особенности прикладного искусства древних племен

Уровень мыслительных
навыков

Знание и понимание
Применение

Критерии оценивания

Обучающийся

- Называет первые металлы и характеризует методы обработки металлов в период железного века.
- Определяет основные факторы формирования кочевого скотоводства
- Определяет особенности прикладного искусства древних кочевников

Время выполнения 20 минут

Задания

1. Ответьте на вопросы.

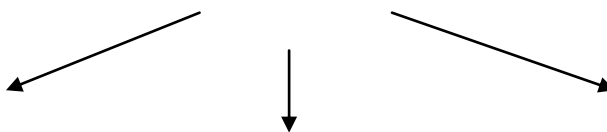
Какие металлы были открыты первыми?

Как их обрабатывали?

Какие артефакты свидетельствуют о том, что древние люди умели добывать и обрабатывать металлы?

2. Заполните схему

Влияние развития металлургии на отрасли хозяйства древних людей

3. Используя текст и рисунок, определите 3 фактора формирования кочевого скотоводства в Казахстане.

Изменение климата, опустынивание казахстанских степей, примерно в середине II тысячелетия до н.э. привело к тому, что заниматься земледелием стало невыгодно и сложно. Дожди выпадали редко, зима была суровой, а лето – очень коротким. На ранее заселенные территории стали приходить другие племена, вытесняя исконно здесь проживавшие племена. Кочевое скотоводство позволило получать более высокие излишки производства продуктов – мяса, молока, шерсти, кожи. Это отразилось не только на увеличении производства скотоводческого хозяйства, но и на росте производительности труда кочевников.

Так как заниматься земледелием стало сложнее, древние жители стали больше держать лошадей, овец и верблюдов. Лошадь давала преимущество в ведении хозяйства. Пастух на лошади мог отогнать скот далеко от поселения. Особенно это было важно, когда стали увеличиваться стада. Скот быстро поедал, вытаптывал траву. Тогда скотоводы перегоняли его на новые пастбища. При переходе на новое место имущество везли на повозках, запрягая быков, сами же садились на коней. Жили кочевники в шатрах – палатках. Так постепенно, начиная с раннего железного века, скотоводы переходили к кочевому образу жизни. Однако в районах Жетысу и Южного Казахстана, где климат был благоприятен для занятия земледелием, наряду с полукочевым скотоводством получило развитие и земледелие, в т. ч. орошаемое.

Кочевники постоянно совершенствовали конское снаряжение. Они изобрели стремя, удила, седло. Громоздкие предметы из керамики, стекла, металла заменялись предметами, изготовленными из более мягких и легких материалов – кожи, кошмы, дерева.

3. В таблице даны некоторые виды прикладного искусства древних племен. Опишите каждый вид прикладного искусства и нарисуйте изделие данного искусства.

Виды прикладного искусства	Описание	Рисунок, соответствующего изделия
Ювелирное искусство		
Керамика		
Ткачество		

Критерии оценивания	№ задания	Дескрипторы	Балл
		<i>Обучающийся</i>	
Называет первые металлы и характеризует методы обработки металлов в период железного века	1	называет первые металлы;	1
		характеризует метод обработки металлов;	1
		пишет о пользе освоения металлов;	1
		приводит 1-ый пример влияния металлургии на отрасли хозяйства древних людей;	1
		приводит 2-ой пример влияния металлургии на отрасли хозяйства древних людей;	1
		приводит 3-ий пример влияния металлургии на сферы хозяйства древних людей;	1
Определяет основные факторы формирования кочевого скотоводства	2	определяет географический фактор;	1
		определяет климатический фактор;	1
		определяет экономический фактор;	1
Определяет особенности прикладного искусства древних кочевников	3	описывает ювелирное искусство;	1
		рисует соответствующее изделие;	1
		описывает производство керамики;	1
		рисует соответствующее керамическое изделие;	1
		описывает искусство ткачества;	1
		рисует соответствующее изделие;	1
Всего баллов			15

Рубрика для предоставления информации родителям
по итогам суммативного оценивания за раздел

«Жизнь древних кочевников»

ФИО обучающегося _____

Критерии оценивания	Уровень учебных достижений		
	Низкий	Средний	Высокий
Называет первые металлы и характеризует методы обработки металлов в период железного века	Затрудняется назвать первые металлы в жизни человека и характеризовать методы обработки металлов в период железного века ☐	Допускает ошибки при названии первых металлов и характеристике методов обработки металлов в пер ☐ железного века	Называет первые металлы и характеризует методы обработки металлов в период железного века ☐
Определяет основные факторы формирования кочевого скотоводства	Затрудняется при определении основных факторов формирования кочевого скотоводства ☐	Допускает ошибки при определении основных факторов формирования кочевого скотоводства ☐	Определяет основные факторы формирования кочевого скотоводства ☐
Определяет особенности прикладного искусства древних кочевников	Затрудняется описать виды прикладного искусства, приводить примеры ☐	Допускает ошибки при описании видов прикладного искусства ☐	Описывает виды прикладного искусства и приводит примеры ☐

Учебный предмет «Математика» 5 класс

Суммативное оценивание за раздел «Обыкновенные дроби»

Тема: Обыкновенная дробь. Чтение и запись обыкновенной дроби. Обыкновенное свойство обыкновенной дроби. Правильные и неправильные дроби. Смешанные числа. Изображение обыкновенных дробей и смешанных чисел на координатном луче.

Цель обучения:

- 5.1.1.9 усвоить понятие обыкновенной дроби
- 5.5.2.1 читать и записывать обыкновенные дроби
- 5.1.1.10 распознавать правильные и неправильные дроби
- 5.1.1.11-знать определение смешанного числа
- 5.5.2.3-изображать на координатном луче обыкновенные дроби

Критерий оценивания: Обучающийся

1. Представляет число в обыкновенной дроби
2. Применяет понятие обыкновенной дроби при записи чисел
3. Переводит величины из одних измерений в обыкновенные дроби
4. Распознает правильные и неправильные дроби
5. Изображает на координатном луче обыкновенные дроби

Уровень мыслительных навыков: Применение

Время выполнения: 20 минут

Задания:

1. Начертите квадрат, разделите его на 4 равные части двумя способами. Раскрасьте четвертую долю.
2. Найдите третью часть чисел: 12, 27 изобразите на координатном луче
3. Начертите отрезок и покажите на нём $\frac{1}{2}$ и $\frac{1}{5}$ доли.
4. Сколько месяцев составляет половина, треть и четверть года.
5. Выпишите в одну строчку неправильные дроби, а в другую - правильные:

$$\frac{5}{8}, \frac{3}{3}, \frac{2}{5}, \frac{9}{7}, \frac{1}{4}, \frac{7}{6}, \frac{6}{6}, \frac{3}{4}$$

Критерии и дескрипторы оценивания

Критерий оценивания	№ задан ия	Дескриптор	Балл
		Обучающийся	
1 Представляет число в обыкновенной дроби	1	Распознает рисунок	1
		Указывает долю	1
2 Применяет понятие обыкновенной дроби при записи чисел	3	Использует понятие обыкновенной дроби	1
		Изображает на отрезке	1
3 Переводит величины из одних измерений в обыкновенные дроби	4	Знает значения величин	1
		Переводит в обыкновенную дробь	1
4 Распознает правильные и неправильные дроби	5	Использует понятия правильных и неправильных дробей	1
5 Изображает на координатном луче обыкновенные дроби	2	Использует понятие обыкновенной дроби	1
		Изображает на координатном луче	1
<i>Всего баллов</i>			9

Суммативное оценивание за раздел «Проценты»

Подраздел: Проценты»
Нахождение процента от число и на число по его проценту
Решение текстовых задач

Цели обучения: 5.1.2.33 – переводить дроби в проценты и проценты в дроби
5.1.2.34 - находить процент данного число
5.1.2.36 – находить число по данному проценту
5.5. 1.6 – решать текстовые задачи на проценты

Критерии оценивания: Обучающиеся:
- представляет дробь в виде процента, переводит процент в дробь;
- вычисляет процент числа;
- определяет число по данному проценту;
- решает задачи на проценты.

Уровень мыслительных навыков: Знание и понимание

Время выполнения: 20 минут

Задания: 1. Заполните таблицу:

Обыкновен. дробь	Десятичн. дробь	Процент %
	0,25	
		45 %
1/ 125		

2. Найдите:

а/ 25% от 88

в/ 120 % от 95

3. Что больше: число, 28% которого равно на 7, или число 7% , которого равны на 28 ?

4. Степан съел 6 конфет, что составило 20% всех конфет, подаренных бабушке. Сколько конфет было в подарке?

Критерии и дескрипторы оценивания

Критерий оценивания	№ задания	Дескриптор	Балл
		Обучающийся	
1 Представляет дробь в виде проценты Переводит проценты в дробь	1	Переводит десятичную дробь в обыкновенную дробь, затем в проценты	1
		Переводит обыкновенную дробь в десятичную дробь, в проценты	1
		Переводит проценты в обыкновенную и десятичную дроби	1
2. Вычисления процент числа	2	Составляет выражение	1
		Находит процент от числа	1
		Переводит процент в дробь	1
		Составляет выражение	1
		Находит процент от числа	1
		Переводит процент в дробь	1
3. Определяет число по его проценту	3	Составляет выражение	1
		Находит число по их проценты	1
		Сравнивает числа	1
4. Решает задачи на проценты	4	Переводит процент в дробь	1
		Находит число по его проценту	1
<i>Всего баллов</i>			14

Учебный предмет «Русский язык»

Суммативное оценивание за раздел «Семья»

Цель обучения

- 5.Ч1. Понимать общее содержание текста, определяя ключевые слова и словосочетания
- 5.Ч6. Анализировать содержание небольших произведений фольклора и литературы, определяя тему и основную идею
- 5.П1. Создавать тексты (письмо, дневник, стихотворение, сказка), используя элементы разговорного и художественного стилей

Критерии оценивания

Обучающийся

- Устанавливает ключевые слова/словосочетания текста
- Определяет тему и основную идею, анализируя прочитанное
- Соблюдает нормы пунктуации при обращениях и однородных членах

Уровень мыслительных навыков

Знание и понимание

Применение

Навыки высокого порядка

Время выполнения 20 минут

Чтение

Задания

4. Прочитайте

1. Прочитайте текст. Выполните послетекстовые задания.

Сейчас я расскажу вам о своей семье. Она достаточно маленькая. Нас всего трое – я, мама и папа. Мы живем вместе в нашей квартире. Но еще у меня есть дедушки и бабушки, которые живут отдельно, но мы видимся очень часто. Мою маму зовут Мария. Она работает секретарем в офисе. Мама добрая и общительная. Всегда стильно одевается. У мамы настоящий кулинарный талант. Мне нравится помогать ей на кухне.

Моему папе Алексею 38 лет. Он бывший волейболист, и до сих пор в хорошей форме. Работает учителем физкультуры в школе. Мой папа также тренирует школьную волейбольную команду. Компьютер – его хобби. Он знает все о новейших устройствах и может починить их.

Я провожу много времени с семьей. Мы ходим вместе на прогулки, навещаем друзей и родственников, смотрим фильмы или просто разговариваем. Я очень люблю свою семью.

1) Выпишите из текста 5 ключевых слов или словосочетаний

2) Какой заголовок отражает тему текста?

- А) Дружная семья
- В) Семейные забавы
- С) Семейное хобби

2. Идеей текста является

- А) Воспитание культуры поведения
- В) Воспитание семейных отношений
- С) Воспитание уважения к членам семьи

Критерий оценивания	Дескрипторы	Балл
	Обучающийся	
Определяет ключевые слова/словосочетания текста	правильно выписывает ключевые слова и словосочетания из текста;	за каждое ключевое слово дается 1 балл)
Определяет тему и основную идею, анализируя прочитанное	определяет тему текста;	1
	определяет основную идею прочитанного.	1
Всего баллов		7

Письмо

Задания

Напишите письмо близкому человеку: маме, сестре, бабушке. Используйте однородные члены предложения и обращения. Соблюдайте речевые нормы. Объем 50-60 слов.

Критерий оценивания	Дескрипторы	Балл
	Обучающийся	

Соблюдает нормы пунктуации при обращениях и однородных членах	раскрывает тему высказывания;	1
	соблюдает стилевое единство;	1
	соблюдает тип речи;	1
	соблюдает структуру письма (вступление, основная часть, заключение);	1
	расставляет знаки препинания при однородных членах;	1
	расставляет знаки препинания при обращениях	1
Всего баллов		6

Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі
«Б. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы» РМҚК
010000, Астана қаласы